

O E colubis quibus miles debet licentia auolandi. **Ca lviij**

O E aconijs: quibus Cirster tienst benedictione dedit. **lvij**

Q uod prudens sep solita pe tat loca. **Ca lix**

O E Ciconia propter adulte riu occisa. **Ca lx**

O E anulo Conradi ppositi in Esoto rpto. **Ca lxi**

O E aquis in sanguinem verhs a de piscibus earu. **Ca lxij**

O E bubalis qui custodem su u interfecerunt. **Ca lxiii**

O E Lupa. q scolaru interfec in Carpania. **Ca lxiiii**

O E homine: cui oes libero s lupi suffocauerunt. **Ca lxy**

O E lupo qui puellam traxit in nem. ut os de guttere socij extraheret. **Ca lxvi**

O E bufone: qui psecutus est Theodericu cognometo caue rum. **Ca lxvij**

I Tem de bufone qui in fiala bibuli sacerdotis rpt e. **lxviii**

O E bufone qui rept e sup al tare iudeoz cu celebraret ceno pligia. **Ca lxiix**

O E serpente: qui vln? satelli tis fuxit a sanauit. **ca. lxx**

O E mrona fladrensi que ser pte in orbita bibit et in partu eundem effudit. **Ca lxxi**

I Te de mulie cui docti sps

p os ingressus est: et p partu egressus. **capitulum. lxxij.**

D istinctio decima Incipit Capitulu p. **C. Cesarius**

N on fineratioe post sacra metu corpis et sanguinis

Christi: tractadu suspicoz de miraculis. quia q digne illud

oficiut vel eo ptiopat: nonnu q gloia miraculoz illustrant

licet em omnia que in supiori bus distinctoib? dicta fut. sa

tis sint miraculosa. attamez in pnti distinctoe. aliqua de reb?

miraculosis dicere proposui. Et bene hoc fieri arbitroz i dis

tinctoe decima: eo q Egiptus x. plagis valde miraculose per

cussa est **A** pollonius Quid est miraculu? **C** esari? **M** i

raculum dicimus quicquid sit cōtra solitu cursum nature. vñ

miramur. Scdm causa s supio res miraculu: nil est. **A** pol

loni? **A** quo vel a quibus fiut miracula? **C** esarius **M** i

acula fiut deo auctore. scdm q in psalmo dicitur. **T** u es deus

qui facis mirabilia. **F** iut etia: miracula. ta per bonos q p ma

los. **D** e bonis questio non est **D** e malis vero **S** aluator dicit

in **E** uangelio. **N** lti dicet mibi in illa die. dñe domine. nōne in

nomine tuo prophetauimus.

et in nomine tuo demonia eleci-
mus et in nomine tuo virtutes
multas fecimus et cetera: us-
que ad illud. Et confitebor illis

Quia nunquam noui vos.

Appollonius. Vellem mihi
nunc expediri o **Cesari.** que
sit causa miraculorum

Ce-
sarius. Causa multiplex est:

mihique presertim inexplicabilis
Aliquando deus miracula ope-
ratur in elementis: ut mortali-
bus suam ostendat potentiam.

Aliquando genera dat lingua-
rum: siue spiritum prophetie:
ut manifestet suam sapientiam;

Aliquando gratiam dat sani-
tatum: ut suam magnam no-
bis reuelet misericordiam.

Appollonius. Satis ex dictis
tuis intelligo deum esse causa
miraculorum principalem. li-
cet finalis causa varietur. Su-
per est ergo ut quod breuiter ex-
pedias in quibus fiunt miracula.

Cesarius. In hominibus: in ele-
mentis: igne scilicet: et aere: aqua:
et terra: in auibus: piscibus: animali-
bus: et reptilibus. **Que** ut ma-
gis tibi fiat nota: aliqua de sin-
gulis tibi tradam exempla. **De sa-**
ctis. qui nostris fuerunt tempi-
bus: miracula prima tibi dice-
re possem. sed scripta aliorum silen-
tium imponunt mihi. **Aliqua** tam

tibi referam: unde satis miraberis
Nostris enim contigit temporibus
quod sequitur exemplum.

Capitulum. ij.

In diocesi Leodiensi: villa que
ellelo dicitur. laicus quidam
habitabat religiosus. nomine
winandus. matris monachi
nostri winandi: a quo nome-
n traxit auunculus. **Hic** tempore
quodam peregrinationis gra-
tia. cum quibusdam prouintie
sue hominibus. Iherosolimam
profectus est. **In** die pasche cum
post solemnia missarum se ad
reditum illi preparaent: eisque
predictus winandus ut homo
deuotus suaderet: dicens. **Con-**
ueniens est fratres: ut in hac
sacratissima die quiescentes:
omnes eius horas peraudia-
mus. suadere non potuit. **Festi-**
nantibus eis ad portum. ipse
remansit: omniaque diei officia
illius peraudiens. solus post
eos die sequenti iter arripuit.
Cui persona magne reueren-
cie illi in equo occurrens. atque
salutans ait. **Cur** sic bone ho-
mo solus incedis? **Vel** unde
venis? **Respondente** eo ab ihe-
rosolimis venio: et sic atque sic
mihi contigit. **Ille** protinus sub-
iungit. **Ascende** a sede post tergum
meum: bene sequimur socios tuos

Quod cū fecisset eadez die iuxta
predictā villam eum deposuit
dicēs. Cognoscis: vbi sis. **D**i
cente illo. prouintiam quidē
cognosco: sed quid circa me a
gatur ignoro. eques adiecit.
Quia Christū honorasti: idē
eo missus sū ut te reducere. **E**c
ce dom⁹ tua: vade et enarra mi
rabilia eius: que circa te gesta
sunt. **Q**uē cum noti eius vidis
sent. Dixissentqz: vbi sūt socij
tui? **R**ndit. Hodie sū in Iheru
salē: et reliquerunt me ibidem
pcedentes me. **E**t nō crediderūt
ei dicētes. **S**enex iste delirat.
Qui statim cōcūiū sū sānacio
nes declinans: cū pecuniā que
ei superat ex gratia celestis cō
uectoꝝis: limia bti Jacobi apo
stoli petiuit: et aqz socij ei⁹ re
dirēt ipse rediit. **D**uplici ergo
testimonio glorificatus: pere
grinorū videlicet: qd in pascha
in iherl'm sit relictus: et cōcūiū
qd die sequenti in esse lo sit vi
sus: ab vtrisqz magnificatus
est dominus: tanta miracula v
biqz diuulgātes. **A**pollōi
us. **S**i Berhardus de Hölle
bach. sicut dictū est in distinc
tione octaua. capitulo quinq
gesimo octauo: translatus est
in ictu tps: ab India in prouī
tiam nostrā ministerio dyabo

li. dei tamē precepto. non hoc
mīroz de celesti nūtio Antiqua
nostris tēpōibus renouantur
miracula. **D**elias Thesbites
p currus et equos raptus est i
paradisū. hic vero nō min⁹ mi
raculose: p equū et equitē i mo
rula tēporis trāsuect⁹ est: per
multa spacia maris atqz terra
rum. **C**esarius Ego tecū se
tio. **A**udi nūc aliqua de psonis
ordimis nostri miracula. **C**an
Relatiōe quorūdā abba
tū ordimis nostri didici
quod iā dicturus suz. **M**ona
chus quidam per visionē noc
turnam: in celeste tēplū se trās
positū vidit: in q alba et stola
indutus: coram domino. euā
gelijū legit. **E**rat enī dyacon⁹
et pdeota. **Q**ui cū legendi be
nedictōne: postulasset a dño
huiusmodi rñsu: accepit. **A**b
hac hora habetis sciētiaz et vir
tutē pdicandī verbur dei: quo
tenscūqz tibi fuerit inuinctuz.
Lecto vero euāgelio euigilans
intellerit. qd somniū esset. **M**i
ratus tamē de tam manifesta
visione. dicebat intra se. **H**odi
e lecturus es euāgelijū ad mīl
sā. sic iusdem colois iueneis sto
lam. qualem in celo vidisti. ve
ra ē visio. **R**utu vero dei factū
est. ut a sacsta stola cōsimilis

expōneretur. **M**ox de visione
quasi certificatus: quid videt
abbati exposuit. a quo iussus
loqui verbū dei. vsq; hodie im-
pmeditate tā excellentē et tam
efficacit̃ illud expōit. vt om-
nes auditores suos in stupore
ouertat. Alijs siq; de tēporibus
nullius est lītature. **A**pollo-
nius. Miraculū salomōis. qui
in sōnis sciam accepit: i isto re-
sultat. **C**esarīus. Deus enī
est scīaz dñs. Alijs sciētā vt
dñm ē miraculose ofrendo. a-
lijs nō mīnori mīaculo habitū
strahēdo. **C**a. iij.

Abs de lapide scti Mich-
ael tpe. ca. gñal p dñm
rodetñs casū mīabilē nīmīs
ibid̃ rētauit. **F**uit apd nos iqt
cleric⁹. bone admodū lītature
Dic cū die quadā in vena san-
guinē minuer; sic ōne scriptu-
rarum scienciā pdidit. vt eaz
p sanguinē effudisse videretur
litteram ab illa hōra nō ogno-
uit. latīn sermonis nec vnū q̃
dem verbū intelligere vel pfer-
re potuit et ut noueritis priua-
tiōez sensus non fuisse in causa
sed diuinā potēciā omni-
um rerum prius habitarum
plene retinuit scienciā. **Q**uā-
cum tam mirabilem litterature
sue iacturam cum dolo remul-

tis expōuisset. quidā ei suā
sit dicens. Anno reuoluto eo-
dem die et eadem hora iterum
minuas. forte subtrācta recipi-
es. **Q**uod cū fecisset scienciā
pristīnam recepit. **A** domino
factum est istud. sicut et prece-
dencia. et est mirabile in ocul-
nostris. Alijs etiam per alios
dominus tribuit gratiam san-
tatum.

Capitulum quintum
In Eberbaco conuersus
quidā extitit homo sim-
plex et bonus etatis decrepita.
Hūc dominus tantam contu-
lerat gratiam. ut tactu manus
eius diuerse infirmitates fuga-
rentur. **Q**uod vbi seculāib⁹
compertum est ex utroq; sexu
tam diuites q̃ pauperes graci-
a sanctorum ad monasterium
cōfluentes virtutez benedicti-
onis eius senserunt. **E**x quoz
concurſu videns abbas fratru
quietem turbari. et domum
in expensis non modicum gra-
uari. eidem conuerso ne alicui
seculari de cetero manus impo-
ner; precepit. **E**x illa hōra in
eo cessauit virtus miraculor.
Nec mibi ante hoc biennium
cū eēz i ebarbaco a mōchis reci-
tata fūt **E**go vō viz scūz adh
et cū rogasse; eū vt p me pzar;

Simpliciter rñdit. Quotidie
oro pro te: et pro toto mundo

Retulit nob **Ca** vi
nup abbas qdam cordis
nostri: de quodam mōcho: cui
tāta a dño cōcessa ē grā: vt vir
tute vestimētorum ei⁹ multi fa
narent. **S**epe si tamen adhuc
viuit: dū fratres vestes eius in
duūt: vel cingulo se cingunt sa
nantur. **Q**uod cū quodā tēpo
re eius abbas cōsiderass⁹: nec a
liquid specialitatis in illo vidis
set. **I**n hīs verbis eū secretius
allocut⁹ est. **D**ic mī fili: **Q**ue ē
causa tantorū miraculorū? **R**ñ
dit ille. **N**escio dñe. **E**tō plus
ceteris fratrib⁹ oro: **N**on plus
vigilo: non plus ieiuno. non
plus laboro: sed vnum scio: q
me non potest extollē prospi
tas. neq; frangere adūsitās. si
ue de psona mea sit siue aliorū
Cui cū dixisset abbas. **N**on te
turbauit q miles tal nup grā
grā nrām incendit? **R**ñdit **N**ō
Totū enī deo commisi. **S**i mo
dicū habeo. cū gratiarū actioe
accipio. **S**i multū. iterū grāci
as ago. **E**t cognouit abbas q
causa tante virtutis ess⁹ amor
dei. et cōtemtus rerū terrenarū
Sanctē vtutes. fides videlicet
spes. et caritas. **I**ustitia. humili
tas. obediencia. zelus disciplis

atq; cōpassio. sepe gl'a miracū
lorū remūerāt⁹ sicut subsequē
tibus declaratur exemplis.

Iuxta coloniā **Ca**. vii.
due generacōes rustico
rū. int se gues satis inimiciās
exercebant. **E**x qbus vna infir
mior in castrū vicinū. **D**emer
sb ach se tñstulit. **D**e q ptem
adūsa satis dānificās cū die q
dam vnum ex eis cepissent. vo
lentes tres ex eis pecunie aliqd
ab eo extorqre dicebāt. **S**i nō
dederis nob pecuniā. puniemus
te. **Q**uib⁹ ille respōdit. **T**res o
bulos habeo. emite ex eis cune
os et comedite. quia nihil am
plius habebitis. **F**ideq; habēs
in deo. et in sācto **J**acobo subie
cit. **Q**uq; marcas domi habeo
in cista mea. et calciamenta no
ua. quib⁹ limina petā sācti **J**a
cobi. non vobis dabo illam pe
cuniā. **I**n die sancti. **S**tephā
pfectur⁹ sum et ante ortū diei
a vob recessurus. **M**irantibus
eis verborū ostanciā. duos illi
conpedes impo fuerūt cū forna
cem illū mittentes. octo viros
nocte illa ad custodiā ei depu
tauerūt. **Q**ue semel ac secūdo in
terrogantes vtrū. adhuc ibi
ess⁹ ille tot vicib⁹ rñdisset eti
am adhuc suz. hīs tertio eadē
sciscitantib⁹. nihil rñdit: quia

virtus fidei iam illi; clausa fornace eduxerat De spe i superioib? multa dea sunt Virtute vero caritatis sequencia declarabit **Ca. viii**

Abas quidam ordinis nostri monacho suo infirmo precepit carnes manducare. Ille mox obediens licet inuitus abbatum respondit dicens. Ego vos rogo in caritate eadem: ut mecum illas comedatis Cui statim de precanti osenciens respondit: mortuorum cellum de scutella monachi tulit et comedit Sequenti die si bene meminimus in ecclesia ubi homo a demone vexabatur deuenit rogatus a circumstantibus ut demones adiunaret in hec verba prorupit Adiuro te immunde spiritus in hac caritate quam pridie propter monachum meum carnes comedi ut ex eas abbas hominem Cui mox ad idem verbum exiit et fugit Ac si caritatis incendium sufferre non possit Quatum deo caritas placeat ex iob nra plenius ostendit **Ca. ix**

Abas quidam abbas cum haberet monachum infirmum ut ad recuperationem virium carnes concedere precepit Sed ille pertinaciter nimis precipienti non acquieuit Ut autem deus ostenderet meliorem esse obedientiam quam stultorum victorias inobediens monachus mox in

fabriem versus in agrum cucurrit ubi canes mortuum inuenientes carnes eius fetentes avidissime comedere cepit Et quia in carnibus peccauit in carnibus punitus est quid de eo postea actum sit ignoro Nec duo miracula michi narrauit magister Johannes decanus Aquensis asserens sibi illa veraciter recitata Audiatur hec monachi et obediatur neque in odit abstinentiam caritati preponant Aliud adhuc referam exemplum per quod cognoscas quam bona sit virtus caritatis et quam periculosum vitium inobediencie **Ca. x**

Nobilem quandam feminam in Saxonia dyabolo obsidens durissime vexauit Quam dum pro remedio sanitatis ad diuersa sanctorum limina ministeriales eius durissimè die quadam sacerdos quidam supermens forma quidem despectus sed gratia dei preditus iracundum illius compassus est Ex multa enim caritate domini exorans demonum eiecit sciamque sanitati restituens Cui dedit in mandatis ut per triginta dies in eodem loco manens quotidie dicere et singulas horas canonicas prederet et orationum diem pauidet Quod cum fecisset nouem diebus nihil mali sui deinceps suspicantes abduxerunt eam

In via turbine maximo impulsa atq; deiecta sic tota talit' cofracta est a diabolo vt omnia eius membra humanis viscerib; filia appareret. **A**pollonius. Que fuit ca pene ta crudel' **C**esarus. Inobediencia. Simile habes in dyalogo sancti Gregorii de quodam clerico oblesso a scō Benedicto liberato. Cui cū pcepiss; ne vnq; ad sacros ordines accederet a ille post mltos ānos transgressor exister; mox eū dyabolus puasit tam diu verans donec spiritū exalaret. **Ca. xi.**

Abbas de Rumburg que ē abbatia ditissima nigri ordinis in saxonia nup p nos transiens rtulit nob miraculū de curacōne cuiusdā oblesse iocundissimū. Est inquit apud nos miles quidā religiosus Albertus noie cognomento scotbart. Dic an cōuersionē in armis erat tam strennu? in milita tā nominatus vt pene omnes nobiles terre nre certati ei sua munuscula dextris videlic; a vestimēta preciosa dirigerēt. quatinus illū sibi assotiant. Die quadā dum quedā puel la duodecā annor cuiusdā militis filia in qdam sedens ecclesia a religiosus exorissetur

in risū resoluta clāmauit. Ecce amicus meus venit ecce amicus meus venit. Reqrentibus illis de quo diceret. Rndit illa. Bene videbitis eū. Dicebat enim de pdicto milite qui eadē hora satis remotus fueat ab ecclesia. Qui quanto plus propinq; uit tāto pl' illa exultauit. Qui cū ecclesiā intraret illa ei assurgens a manib; plaudens salutauit eū dicens. Ecce iste ē amicus meus cedite cedite. finite illū appropinquare. Erat enī; indutus vestib; purpureis atq; culcellatis. Qui cū accessisset ad eā a dixisset su; ego amicus tuus. Rndit per ospuelle dyabolus. Etia; amicus meus optimus omnē eū voluntatē meā facis de quo vlt miles satis turbatus est licet dissimilaret. Sbrides tamē sic ait. Tu demō stultus es a fatuus. Si prudēs eēs nobiscū ad torneamēta pgeres. in quibus homines capiuntur a occiduntur. Vt quid sine causa veras puellā; hanc innocuam que non peccauit? dicēte dyabolo. Si vis vt tecū pgam siue vt intrez in corpus tuū. Rndit miles. Certe nō intrabis in me. Et dyabolus. Concede vt sedeam in sella tua. Sed cū negass; petiuit locū

in aliqua pte equi vltremi que omnia negata sunt ei. **A**d quem rursum dyabolus non possit pedes currere. **S**i vis ut tecum vadam aliquem mihi saltem locum concedas circa te. **M**iles vero puelle compassus ait demoni. **S**i illam volueris desereze concede tibi vnā linguā pallii mei tali cōdiciōe ut in nullo me ledas et tam diu mihi adhareas quod diu torneamenta quero. **Q**uoniam tibi precepto bona tua voluntate sine cōdiciōe recedes et iurauit ei dyabolus dicens. **N**on te ledam. **S**ed promouebo. **E**xiensque de puella lingue pallii eius in filiis mirabili motu se pendens. **A**b illa hora tamen glorie in torneamentis militi accessit: vt quos lancea deicere vellit: deiceret. quos capere caperet. **C**um eunte ibat et cū loquēte loquebatur. **Q**uoniam plerique in ecclesia orabat dicebat. **M**odo murmuras nimis. **Q**uoniam aqua benedicta se asperxit iterum aiebat. **V**ide ne me tangas. **C**ui miles. **S**i vna gutta te tetigerit non mihi placebit. **T**empore illo quo crux predicabatur cum miles intraret ecclesiam gratia signacōis. dyabolus eum retrahere misus ē dicens. **Q**uid hic agis? **R**espondit miles. **D**eo propono seruire et tibi re

nunciare. **R**ecede ergo a me. **H**ec dicente milite. **R**espondit sathā. **Q**uid tibi in me displicuit? **N**umquid te lesi sed ditavi. per me gloriosus factus es nimis. **A**ttamen tecum manere nisi consencias non potero quia hoc tibi promisi: et iuravi dum puellam reliquam quia te in nullo lederem: sed sepe per promouerem. **T**unc dixit miles. **E**cce cruce; iam suscipio et ut ilico nunquam reuerfurus recedas a me in nomine crucis te adiuro. **E**t reliquit eum dyabolus. **Q**ui mox cruce signatus mare transiit. **V**bi duobus annis. **C**hristo militans. reuersus hospitale magnū atque ditissimum peregrinis et pauperibus edificauit. habebat enim annuatim plus quam trecentas libras argenti in redditibus teste prefato abbate. **I**n quo hospitalis quoque hodie cum vxore sua in habitu religioso membris Christi seruauit religiosorum omnium; maxime ordinis nostri susceptor deuotus. **Q**uibus in iocundare solet. **V**os domini abbates et vos monachi non estis sancti. **R**os milites torneamentis operam dantes sancti sumus. quia demones nobis obediunt. et absque vlla lesione nos sequitur illosque ab hominibus eiciunt.

Appollonius Rescui demones sic ioculater eici posse **C**esari⁹. Non iocus: sed v̄tus compassionis illū eiecit. Q̄ntū ap̄d deū possit caritas atq; fraterna cōpassio: subiecto declaratur exemplo: siue miraculo.

Frater Vualte **C**a. xij. rus mōchus in Dēmero de r̄ferre sol; miaculū mirabile: cui se interfuisse memorat. Cū pegrinū in p̄ma expeditōe obsiderēt ciuitatē Achon: otigit q̄dā die vt egressi sarraceni manu violēta appellerēt Christianos in castra sua. Erat aut̄ tūc ibi miles q̄dam iuuenis Thexodricus noie: frater domini Cunonis de Rulāt: qui adhuc viuit. Is fluxu sāguinis adeo laborabat et infirmabatur: q̄ in lecto suo nō p̄ se sed in limthexa nevertebatur. Die audito strepitū clamore fugientū interrogauit q̄d hoc esset. Et cū audisset rei iussit sibi afferri arma sua et se armari in lecto sedēdo. Tandem fracto dexterario suo et accinct⁹ ense iussit se leuari sup̄ equū suū et fluebat sāguis etiā p̄ sellas. Acceptaq; lancea exiuit dicēs. deus adiuua me et sanctū sepulchrū. Qui tantavehementia prupit in sarracenos trāsiens et cūguas. percutiēs et

appellens: q̄ oēs christianā aīa tūc cōfortati sūt p̄ eū solū: adeo q̄ eiecerūt hostes a castris suis. Quo facto rediit ad lectū: infirmitatis sue et tertia die mortuus est. Audi nunc de iustitia miraculū satis gloriofum.

Miles q̄dam in **C**a. xij. dandis suis decimis. tante erat deuocōis ac iusticie ut ei sumū esset studiū: illas soluē sine mora. sine dolo. sine wracione. Dabebat aut̄ vineā quandā que cū decē carratas ānuatim facere solebat. Tempore q̄dam vt post patuit magis ex dei disp̄sacōe. q̄ ex aeris int̄perie post q̄ collectū est vinūq; exp̄ssum vna tātū inuēta ē carrata. Quo audito miles seruo suo verbū memoria dignū r̄ndit. Q̄d meū erat inq̄t mibi dominus tulit ego illi porcōne suam nō auferā vade et da sac̄doti carrata; hanc p̄ decima. Q̄d et factū est. Eodē tempe militis germanus sac̄dos q̄dam iux̄ p̄ decimā vineā trāsiens ea; viuū refertā vidit morq; ad fratrem trās de negligentia illū arguit dicēs. Quare nō dū collecta ē vinea vrā. R̄ndente illo diu collecta ē: sac̄dos sb̄iur̄it. Neq̄q̄ tā illā plenam vidi. Quehitū ē et inuentū nec vnq̄ aliq̄ anno

ueteriores fructus fecit quod in illo.
Hec nobis eodem tempore recita-
 ta sunt et satis doleo quod nomen
 militis siue loci non retinui. Ali-
 ud tibi referam de humilitate mi-
 raculum satis magnu.

Capitulum. xiiij.

Erit in Deminero de con-
 uersus quidam bonus. Cum
 hardus nomine custos medie
 porte. Is aliquando egressus cum
 fratribus carpentariis. tempore
 hyemis in filiam eorum yten-
 siliam custodiebat et cibaria pre-
 parabat. vna dierum cum solito
 tardius surrexissent ad vigili-
 as egressis fratribus ad labore
 ipse orationes suas accelerabat
 ut illis pulmentaria tempesti-
 uis preparare potuisset. Inter
 orandum apposuit ollam ere-
 am foveam sed aqua oblitus est
 infundere. Post horam oleam im-
 positurus inuenit ollam candē-
 tem subitoque turbatus et factus
 sine consilio ut subueniret ol-
 le aquam frigidam infudit. At
 illa ut sue nature est statim dis-
 filiando confracta est. Aliam ve-
 ro ollam in qua laborantes pro-
 curaret non habens genua ad
 orationem flexit et cum lacrimis
 deum suppliciter implorauit.
 ut misericordiam et consilium si-
 bi daret quatinus pro nomine

suo laborantes expectato non
 priuaretur eduleo. Pius domi-
 nus humilitatem ministerii eius
 attendens orationem eius ex-
 audiuit. Qui surgens ab orati-
 one ollam eandem iuxta se in-
 tegram consperxit stantem. Bra-
 tias igitur agens deo ollam ar-
 ripuit. aquam infudit. ignibus
 admouit. olera imposuit et ea
 quod velocius potuit corit. Quibus
 sufficienter decoctis hora
 tertiam significauit et fratres
 oratione completa ad reficien-
 dum conseruit. Post refectio-
 nem autem professi sunt. quod toto
 illo tempore quo ibidem demorati
 fuerant tam bona olea non co-
 medissent. simul et mirati sunt
 quod citius solito tertiam signifi-
 ficasset. cum ille ex diuerso ip-
 sos indignantes putasset quod tar-
 dius solito eam pullasset. Pri-
 mirum in decoctione illam ho-
 ram sibi plurimam preterisse
 crediderat: quia diuine coope-
 rationis inestimabilem dispen-
 sationem non plene sentiebat.

**De obedientia vero subiungam
 miraculum iam dicto excellen-
 tius.**

**De conuerso ob cuius obedi-
 entiam pisa in agro siccas mi-
 raculose versa est.**

Capitulum decimuquintu.

In prefata domo conuſi
piſam meſſuerat: que dū
ad ficcādum ſpaſa iaceret in
agro: venerūt iſdem conuſi ad
priorē dicētes. **N**iſi totus con
uentus oti⁹ exeat: nec non et in
firmi piſa qz vertāt tota pibit
Timebant enī pluuiam immi
nentē. Et precepit prior omni
bus: q̄ ire poſſent ut ſe prepa
rēt. **M**ox ex infirmatario con
uerſorū frater quidā ſimplex
erens: ex multo feruore obedi
entie ante oēs feſtinabat. Et
cum agro in quo piſa iacebat
ppinquāſſi illa mirum i modū
in oculis eius p diuerſa loca ſe
vertebat. **Q**d ubi vidit: grās
agēs deo rediit. **C**ui prior oc
currens: ait. **C**ur reuerſeſ fra
ter? **R**ndit ille. **D**ñe non ē ne
ceſſe: ut pcedatis. **Q**uia ipſa
totaliter verſa eſt. **Q**uis inq̄
vertit illā? **R**ndēte humilit̄ cō
uerſo: **I**lle qui bene facē potuit
Prior ut ita eē cōperit: nō abſ
qz multa ammiratione cū cōuen
tu reuerſus eſt. **A**pollonius
Iaz nō abigo: quā magna ſit
virtus obediētie: q̄ tāto mira
culo remuneratur. **C**eſari⁹
Sicut deus obediētia; in ſb
iectis: ita zelū diſcipline diligit
in prelatiſ.

Capitulum. xvi.

In Honene domo ſcāmō
maliū ordinis noſtri: q̄
abbati noſtro omiſſa eſt: ano
preterito quedam abbatiffa
defuncta eſt nomine **S**ophia
hxc tā feruēs et ita rigida fuit ē
ca diſciplinam: ut ſorores ſepe
turbate: qd erat virtutis vitū
iudicauerūt: huic aliqñ tēuiſ
ceruiſia eſt in vinū conuerſa.
Quā etiam āgel⁹ domini qua
dam nocte. cū de matutiniſ exi
ret: cū lucerna ancedebat. **H**ec
duo miracula in extremis con
feſſa ē abbati noſtro domino
Henrico. **D**ic cū canonic⁹ eēt
in eccleſia **H**onēſi. et ipa ſācti
monialis in ditkirgē. que eſt
domus mīgri ordinis deo inſpi
rāte. ille relictis omnibus con
uerſionis grā ad domum noſt
rā venit. et ipſa p eius pſeuerē
tia quanto inſtēti⁹ potuit domi
no ſupplicauit. **P**aucis dieb⁹
elapſis: cū a fratribus ſuis car
nalibus vi fuiſſet eductus an
habitus ſuſcep cōe; ipa deſpe
rāſ dimiſit orationem. **Q**uam
ipſe mox in ſōnis ob hoc argu
ens: et ut omiſſas oracōnes rei
ciperet amonēs: adiecit **P**rimā
miſſam mea; audies in ordine
Ciſterciēſi. **Q**uod ita dei nu
tu factum eſt. **N**ā ipſe ad nos
rediit. et ipſa habitū mutauit

fiatq; in monte sancte walburgis ubi tunc priorissa fuit. prima eius missam audiuit. **A**polloni⁹. **N**ō miror si deus huic religiose femine p̄dicti potus mutauit sapore cum mibi nouitio vt de p̄f̄is taceā amara queq; ouerterit in dulcore. Melioris siquidē saporis nūc mibi videntur nostrī incōdita pulmētaria. q̄ ante conuersionē fercula carmū delicatissia. **C**esarius. **F**armula Delici id est gratia Christi fecit hoc. **J**ordanus vero monachus de **D**ēmenrode aliq̄b⁹ annis qd̄ magis fuit miraculosū studio abstinentie ab oī potu abstinuit tempe tñ messiois siue in multo caumate cū reliq̄s laborās. **V**t ad p̄dicta redeam⁹. sicut deus bonis et amara queq; euz gratiarū actione gustantibus cōuertit in dulcedinem. ita aliquādo ingratia dulcia in amaritudinē. **Ca. xvij.**

Quoniam post confirmacionem **O**ttonis in regno tanta esset abundantia Annone vt in ep̄atu Coloniensi maldrū qn̄q; vel sex denarij multo tpe videretur contigit in quadā eius de; dyocesib; villa cuius nomē excidit miraculū dignū memoria. **P**istris quedam panes ad

coquendū formauerat. **E**t q̄ tempe abundantie pistores modicū lucrantur: illa omota clamauit ad puerū suū. **M**itte hunc finū in clibanū. **I**usto dei **J**udicio factū est ei scdm̄ vbi; suū: et pasta pulcherrima p̄ decoctionem cōuersa est in finū. **E**xtrahens vero panes cū repisset formā non substantiā extimuit et finū fimo miscens tñ miraculū celare nō potuit. **M**arcinānus mōach⁹ noster tūc tempis cellerarius: partes vni⁹ panis nobis attulit. quē curiosius cōsiderantes nil in eo vidim⁹ nisi finū; et glutinātū. **V**alde ei celebre factū est hoc miraculū tempe eodē. **S**ex ei deus homines in eare q̄ peccant pūnt verbi gratia.

Capitulum. xviii.

Hobil' vir **O**tto de **S**tomburg: patre suo existēte ex illa pte mais in seruitio dñi ip̄e inque egit cōn dñm: et aduersus seruū eius parēte; propriū. **N**ā sicut ipse cū suis auxiliarijs condixeat. ciues opidi quod iam dicto castro attin; dolose quasi aliquid cum eis tractaturus capere: et exactiones in eos facere proponebat. **S**ui cū p̄muniti fugissent: vxores eoz; et liberos spoliavit.

Et quod tam inique egit contra suos.
 dominus plaga insanabili illum percussit.
Addita est pena mirabilis.
 Nam in preterita quadragesima tantum
 appetitum habuit carnes comedere.
 ut non solum eis carere non vellet.
 primo etiam cocum suum ad comedendum
 illas secum vi opellere. **Q**uas
 cum pertinacius manducasset per totam
 quadragesimam. ventumque fuisset ad
 feriā sancti pasche. dixerunt ei quod
 domine hodie dies est domine pasche
 hominis. dies christiane afflictionis.
Hodie carnes omnino comedere
 non licet. **R**uibus respondit. **E**go ome-
 dam hodie sic habentem comedi.
Mira res. **I**n ipso sanctissimo die
 pasche quando carnes benedicuntur. et
 fidelibus per sacram communionem
 illas comedere licet. tunc ipse illi
 ob predictam transgressionem iusto
 dei iudicio vasa non potuit pisci-
 bus deinceps usque usque in diem
 mortis sue. **A**ppolloni? **I**u-
 stus est dominus. **C**esari? **A**d honorem
 domini saluatoris de eius sacra pma-
 gine aliquod bene connecta miracula. dei
 de vniuersa ad elementa. **C**a. xix.
Atempe discordie inter Otto-
 nem et philippum in orato-
 rium sancti boari ofensoris quod si-
 tum est in territorio Treuerensi. et est
 firmissimum. tum propter situm locum.
 tum propter structuram puitiales
 se suaque transulerunt. **Q**uo cog-

mito werner? de bonlat vir po-
 tens et diues. cum ad expugnan-
 dum illud arietes machinasque ap-
 plicuisset. nec tamen proficissemus ymagi-
 nem crucifixi ligneam huiusmodi quod deintus
 erant. contra hostes in quadam fene-
 stram posuerat. spantes. quod ob
 illum veneracione loco parceret.
Quidam vero ex balistaribus de cru-
 ce non curans. primo locum illam
 indignas telum misit. et sacra pco-
 nam in brachio profunde satis vul-
 nerauit. **M**ox mixtum modum atque
 renouatur macula. et ad istar-
 vene humane sanguis de loco vul-
 neris cepit stillare. **T**imore ta-
 ti miraculi postea predictus werner-
 us cruce signatus est. **A**udient
 tanta mirabilia dominus philippus
 abbas Otterburgenis. locum adiit
 de rei veritate inquisivit. **C**ui cum
 ab omnibus hoc quod predictum est diceret
 iude? quod tunc casu affuit. abbas
 in parte traxit dicens. **V**ere domine w-
 rissimum est quod audistis. **E**t sic ipse
 mihi retulit. multo amplius dele-
 ctabat in testimonio inimici. **A**d-
 huc telum ibi reseruatur adhuc
 vulnus et sanguinis stigmata il-
 lic ostenduntur. **V**trique abbas non
 se vidisse testatur. **C**a. xx.
Quia idem tempore Otto contra
 philippum ascendens. cum exer-
 citu usque in wyimburch pue-
 nit. **V**bi satellitibus eius etiam

quandam intrantibus vn⁹ ex illis crucifixum in eminenti loco positum tunica linea et cum multo studio cofuta tectū vidit et concupiuit. Quā cū manu non potuiss⁹ attingere: lancea misus est extrinsecus. Et quia firmiter ymaginē conexa fuit ī diuersis locis illam pupugit dominus vero ut sibi factū; ostenderet quicquid eius ymaginē iniurie vel contēptus irrogatur egit sua potētia ut de singulis punctōibus sanguis vberim emanaret. Semel adhuc mortalis ofixus atq; lanceatus est in terris. et tamen quotidie sedens ad dexteram patris. se cofigi per prophetam conqueritur. dicens. Et me configitis gens tota die. Quāta vero pena tles sequatur: sequēs miraculum declarat.

Capitulum. xxi

A pud inferius Traiectum hoc anno sacrariū; in ecclesia sancti Martini fures effringētes: quosdam thesauros. Vna cum cruce precōsissima. gemmis et auro decorata asportauerunt. Qui cum eēnt plures duobus cruce cōmittentes: ipsi cū thesauris abierūt. Mane cum tm sacrilegium: ad noticiam episcopi atq; canonicorū

peruenisset. dolentes valde maxime de cruce ob porciōem ligni dominici. milites p diuersas vias miserunt qui fugientes insequerentur. hi vero qui cruce portabant. per stratum publicā apte incedebant. Ad quos cum peruenissent milites nil de eis mali suspicantes pertransierunt. Christus vero in quem peccauerunt: fures a sensu alienauit. gressum fixit: ita ut astricta declinantes paludem intrarent: nec tamē motis pedibus procedere possent. Altera vero die predicti milites reuerfi: cū eos pene in eodem loco a maxime lutum calcando vidissent. mirati dixerunt. Isti sunt: quos heri hic dimissimus. Ad quos cum vnus clamass⁹: homines male inceditis: quare non ascenditis stratum tritam? Responderunt illi. Bene incedim⁹ non vos solicit⁹ iter nostrum. Tūc vn⁹ ex militibus deo ispirante: dixit ad socios. Aliquid istud portendit: forsitan rei sunt teneamus illos. Ad quos cū descenderunt illi crucem paludi immerferunt. Interrogati vero de furto. responderunt. Nos crucem tulimus: vbi sit scimus sed nisi certi de vita simus. nunquā illam vobis ostendemus.

Quid plura? **D**ucunt ad episcopum gratia crucis promittit immunitas crux omnia reportatur extra provinciam conducuntur. Et quod iustus iudex nullum peccatum relinquit multum et sepe peccato prius peccatum: promittit ut sequenti die iterum ecclesiam aufringeret. in qua capti sunt et suspensi. **A**polonius? Satis evidens fuit hoc miraculum. **C**esarus. Tanta est virtus crucis ut a suis omentibus ut dictum est: inferat penam: et venerantibus illam restituat sanitatem. **C**a. xxiij.

Dum scolasticus Coloniensis Oliverus crucem predicaret in flandria: sicut ipse nobis retulit. inter reliquos signatus est ibi miles dives et honestus. Quod ubi vxor eius conperit afflicta est usque ad mortem. Eam enim vicina peritui. Ad quam Oliverus consilio mariti ingressus. inter verba consolacionis. addidit et hoc. Si consilio meo adqueeris: et virum tuum Christo militare permiseris ab imminenti periculo sine dolore liberaberis. Cumque illa verbis eius placata fuisset. scolasticus? Biecit. Tempe partus veste mariti tui signata. te cõtegat et crucis virtute senties. Solebat enim cum maximis cruciatibus parere. Mira christi ele-

menta. Instante hora pariedii. illa non inemor consilij. pallio viri sui se texit: et pene sine omni dolore partum effudit. Alia de cruce etque miraculosa in sequentibus tibi recitabo. quia ad elementorum miracula festino. **A**polonius? Quot sunt elementa? **C**esarus. Quatuor. ignis videlicet. aer. aqua terra. In quibus videtur temporibus nostris impleri hoc quod per saluatorem in euangelio dicitur. Erunt signa in sole et luna et stellis: et in terris pressura gentium pre confusione sonitus maris et fluctuum: arecentibus hominibus pre timore et expectatione: que superueniet uni universo orbis et reliqua que ibi sequuntur. Alibi predicta bella et terre motus per loca pestilentias et famem terroresque de celo et signa magnalia. licet hec omnia ante diem iudicii plenius sint implenda. ex parte tamen ea videmus impleri. secundum quod subiecta declarabunt exempla. Vidimus enim signa stellarum et pressuras gentium. audiuimus sonitus maris et fluctuum. audiuimus etiam quod filius hominis in nubibus visus sit. et roresque de celo et signa magna. De igne elemento quod superiori. ad quod stelle pertinent. primo loco dicendum est. Postea de ceteris per ordinem. **C**a. xxiij.

Alno dñi millesimo du
cesesimo septio. Philip
po rege celebrante curia; solem
nez cū principib; signū mag
nū apparuit in sole. In tres siq
dem ptes diuisus est: ita ut in
terualla essent inter pte a par
te ad instar lilij tres flores ha
bentis. Quod vbi notari cepit
multi occurrerūt sup tāto mira
culo disputātes. Hermānus
vero Lantgrauū interpretatus
est q vnus de pñcipib; impe
rii eodē anno moriturus esset
nec erat pdonea eius interpreta
tio. Post multā horā coierūt p
tes: a redintegratū est corpus
solare. Abbi Karolus Vilarie
sis: necnō mōachus eius wi
gerus eidē curie interfuerūt. q
dicta sunt viderūt. nobis eodē
tempe visa referētes. Facta est
hec visio tertio kalēdas febru
arij. **A**pollonij. Quid tibi
significare videt triptita hec so
lis diuisio? **C**esarius. De
statū impij pñcipib; o grega
tis oñdere voluit. Sol videtur
hoc loco designare romanū im
periū. Sicut sol magnitudine
et splendore pcellit vniuersā fide
ra celi. sic idē impiū augustius
fulget ceteris regnis mundi.
Apud romanū impiū qñq;
fuit mōr chya ut sicut stelle lu

men habet a sole: ita reges ut
regnare possent haberet ab im
patore. **T**riplex solis diuisio
designabat scisma impij i tres
ptes diuisi. qui omēs nomen
Romani regis sibi usurpabāt.
Prim⁹ fuit Fredericus. qui ad
huc patre viuēte fūeat in regē
a pñcipib; electus. **S**ecūdu.
Philipus. **T**ert⁹ Otto fuit a
Colomēsi archiepiscopo suis
q auxiliarijs sstitutus. **I**sti
ambo Aquisgrm coronati fue
rant in regē. **H**orum vno occi
so a altero deposito atq; defun
cto. Fredericus electus qui ho
die impat solus regnare cepit
a quasi ad suā plenitudinem
sol diuisus redijt. In qbusdā
prouincijs eodē die vise sunt
qñq; partes. **P**er tres partes
supradictos tres reges intelli
go. **P**er duas reliquas. Bern
hardū duce; Saxonie: a Bar
tolsum duce; Thuringie. qui
satis pro imperio ambo labora
bāt: accipio.

Capitulū. xxij.

Mense sequenti sc; kalēdis
mārcij. aliū signū appa
ruit in sole. **N**ō dico miraculū.
q naturale h; migne rei pñosti
cū. **F**acta est qppe eclipsis sol
tā magna tēpe meridiano. ut
vix aliquid superesset splēdis.

Multi videtes extimuerunt: dicentes aliquid magni fore futurum. **A**pollonius. Quid tibi videtur eade eclipsi figurasse? **C**elsarius. Non sum Daniel: et ideo non asseredo si opinando interpreto. Videtur in defectus ille solaris p^{ro}signasse mortem Philippi: qui sequenti anno occisus est et defecit. Particula illa luminosa: que crescere cepit et augmentari. Otto fuit. Qui post Philippi mortem: factus est magnus atque gloriosus. Videtur eisdem temporibus adimpleri: quod dominus in euangelio dicit. Nam virtutes celorum mouebuntur. Celum quoniam designat presentem ecclesiam vniuersalem. Celi vero ecclesias particulares. Virtutes ergo celorum sunt prelati ecclesiarum. Episcopi videlicet: abbates: prepositi. In predicto ei scismate non solum principes seculares: sed etiam spirituales moti sunt: quia tunc propter pecuniam: tunc propter amore siue timorem instabiles facti: nunc vni nunc alteri iurauerunt. Nam ipse princeps episcoporum scilicet Papa Innocentius primo. Ottone: fouit et coronauit. Propterea ob causam multis notam illum deponens Fredericum eius aduersarium suscitauit. In luna vero signa non defuerunt: duas eclipses

magnas solito crebrius passa. Quod si in stellis signa queris quod videri referam. Ca. xxv.

Post mortem Henrici imperatoris: cum de susceptione Colome in palatio tractaret: post meridiem visa est stella lucidissima. Tunc currentibus nobis in curiam episcopi omnes illam vidimus: sed quid portenderet visio tam insolita scire non possumus. Ca. xxvi.

Similiter hoc anno per duas hebdomadas visa est per solis occasum stella tante magnitudinis: ut ad istarum igitur splendorem de se emitteret. Iudei asserunt eam fuisse signum aduentus sui messie. Hec dicta sunt de signis stellarum. Porro de igne ethereo: fulmine scilicet: atque tonitruo: quod ex collisione nubium gignuntur aliqua preterea exempla vtrouque secundum verba saluatoris: terrores de celo et signa etiam huius temporibus contigisse. Ca. xxvii.

In vigilia sancti Matthei apostoli eum biennium: quod in Colonia contigit res satis miraculosa: et ideo miraculosa quia insolita. In crepusculo eiusdem noctis ignis cades de celo: turrim sancti Andree incendit. Similiter et sepe circa curiam cuiusdam canonici. que per multos annorum labores extincta sunt. Eadem

autē nocte glacies fuerat oge-
lata. Vnde et miraculū reputā-
bat: q̄ tonitrua audiri et fulmī-
na videri poterāt. Aliud tibi re-
ferā exēplū t̄ribile satis. **xxviii**

Sacerdos quidā de Sax-
onia nup̄ miraculū mibi
retulit stupendū. Hoc inquit
āno in terra nostra in quodā
thexatō fulminati sunt viginti
homines: solo sacerdote euadē-
te. fugit enī cū alios videret ar-
dere. Decebat enī ut ignis quo
nihil leuius est. leuitatis ama-
tores puniret. **A**polloniū.
Miror q̄ sacerdos nō est pūi-
tus. cū ip̄e plus ceteris credat
peccasse. **C**esariū. Sepe
de sacerdotibus p̄cit ppter or-
dinē sicut legitur de Aarō: quē
nō percussit lep̄ s̄ sororē. cū tam
nō legatur sorore min⁹ peccas-
se. Vel forte i eo aliquid boni
de p̄uidit: ppter qd̄ illi peper-
cit. Q̄ vero aliqn̄ ob huiusmo-
di leuitates de sacerdotibus pu-
niat p̄sto ē exēplū. **Ca. xix.**

Est villa in episcopatu
Treuerensi Elisacia vo-
cata: in qua anno preterito q̄r-
ta feria ante natiuitatem s̄cti
Jobānis contigit hoc grande
et terribile miraculum. Sacer-
dos loci Henricus nomine dñi
sederet in taberna. facta est in

temperies aeris maxīma. Quo
festinante cū campanario suo
in ecclesiam. cū cāpanas pul-
sarēt creuit tēpestas: et nebula
et inenarrabilis strepitus ae-
ris in ecclā. Veniensq̄ repēte
ictus turbīnis p̄stravit vtrūq̄
cleicum scilicet et campanariū
ita q̄ campanari⁹ sub clerico
iacebat. Campanari⁹ vero in
n̄lo lesus est: clerico extincto.
Cuius genitalia exusta sunt
reliquo corpore intacto. Que fi-
lius eius accurrēs: calcādo ex-
stinxit et auulsit. Ex quo pat̄ for-
nicatorem illū fuisse. Vestimē-
ta vero eius ita sunt lacerata.
ut nulla p̄ticula cohēret solide
parti. nec solida essent excep-
ta illa particula in qua depen-
dere solebat manipulus in sinī-
stro brachio. sed et finalia sua
que noua erant ita sunt dilace-
rata. ac si fuscūlis dissipata
essent. Solee vero sic sunt fa-
cte ac si i aqua feruidā fuissent
decocte. Campanari⁹ autē
in maximo timore ac stupore
iacens vidit demones insultā-
tes facientes in ecclesia. sed et cap-
sula que erat post altare. pro-
siliit sup̄ altare et aptura sc̄a est
i ea. q̄ adhuc ita remanet. S̄c̄i
vero q̄z r̄liq̄e ibi sunt. egres-
si for̄ iter r̄sistebant demōib⁹.

et factum est inter sanctos adē
mones viximētissimū certamē
Tandē dēuicti dēones: cum cor
p⁹ domini asportare nō possent
ptem tecti secum abstraxerunt
Refert idem cāpanari⁹: q⁹ cor
pus sacerdotis vsq; ad tectum
turris s⁹ qua fil' pullātes ste
teāntas⁹ qua pstrati iacebāt
Violentia dēonū aliquotiens
sit rap tum. s; beneficio sactorū
relapfū. Aūt clericū eundē tūc
de nouo acq̄sisse coronam cori
sando: quā q̄i victor iux domū
suspendit. ut ibi stulti homines
luderēt ducētq; coreas. **A**p
polloni⁹. **S**ic in hoc sacerdote
confidero: in dilaceratiōe vesti
um atq; calciamentorū de⁹ pu
mūt supbiaz. sicut in exultatiōe
genitaliū luxuriam. **C**esari
us. **S**n sentis. q⁹ sepe pena rnt
culpe. **D**oc eciam te scire volo
et pbaē exemplo. q⁹ sicut deus
ut dictum ē malos p fulmia at
q; tonitrua de celo punit: ita p
eadem aliqñ bonis succurrit. •
Relchwin⁹ cel. **C**a. xxx.
Relai⁹ noster: cū die qua
dā tempe discordie int' sepedi
ctos reges de Colomia exir; n
pcul ab vrbe plures armatos
ex latere strate publice in suis
dextrarijs sedere conspexit. **Q**ui
bus visis cum satis tueret. vn⁹

ex eis cursu rapidissimo ad eū
venies equū ei⁹ per frenū tenu
it: quē hñs v̄bis supbe allo cu
tus est dicens. **D**ñe mō achē de
scendite: oportet me hrē equū
istū. vix verba finieat. ⁊ ecce do
minus nō verbo sed tonitruo p
domi p seruo rñdit suo. **N**az cū
tota illa die nulla fuissent au
dita tonitrua iet⁹ tā validissi
m⁹ inopiāte psonuit. ut equ⁹
satellitīs genib; terrā peteret ⁊
ipse nutantis tergo vix inlheret
Moxq; manum a freno mōa
chi retrahens. ait satis hūilif.
Ite i pace. **S**on⁹ em vir estis
Cui ille regrans letus pcessit
dimitus se liberatū recognoscēs
Hec mihi idē Richwinus ore
suo cōfessus est. **A**ppolloni
us. **V**alde timend⁹ est. cui sic
etlher famulatur. **C**esari⁹.
Nō solum ignis etlhereus. sed et
terrenus quā lignis nutrit. et
ab hominibus succēditur. def
uit ei. **N**ūc ad creatoris nutū
vīm mīabilem cohibendo: nūc
in re frigida nō mī⁹ miraclose
eandē exercēdo. **C**a. xxxi.
Tepatu Coloniēsi oppido im
piali qd Doulsburg dicitur vi
dua quedā ceruisiā braxare ac
vendere solebat. die quadā cū
citas casu fuisset iensa. ipsūq; i
cedm; domū ei⁹ appropinqs

Distinctio decima

illa ia; nō bñs sp̃; i auxilio hū
mano. ad dñm̃ ofugit. Nā oīa
sua vasa q̃b⁹ ceruiciā emptori
bus mēsurare solebat. ad osti
um dom⁹ otra flāmas ponens
in mlt̃a cordis sui simplicitate
sic orauit dicens. Dñe dē⁹ iust⁹
et misericors: si vnq̃ aliquē ho
minū hñs m̃furis decepi. Volo
vt dom⁹ h̃c comburiat. Si autē
fecit qd̃ rectū est i ocul tuis. Pre
cor iusticiā tuā vt i hac hōa mi
sericordit̃ respicias neccitatem
meā et m̃ mee q̃ sup̃ ellectili p
cē digneris. M̃ia fides f̃eie mira
dei hūilitas. Is q̃ dixit. Quā
mēsurā m̃h fucitis: remeciet ṽ
bis. ac si ei oracōe fidel̃ vidue
occlusū fuiss̃ flāmas oīa in ecū
itu deuorātes a domo ei⁹ cōpel
cuit. cūctis stupētib⁹ q̃ ignis
furēs materiā creābilē lāberet
nec incēder̃: audi nūc alia eq̃
miāculosa. **Ca. xxxij.**

A pud Susatiaz citatē di
oces Coloniens. Ciuis
quidā; in hac vltia expeditōe
cruce signatus fuit. Eodem tē
pore vt militē suū; deus tenta
ret sicut legitur de scō Job pmi
sit vt dom⁹ ei⁹ incendio pir̃.
Flāmis vero sopitis cū oīa que
incēdi poterāt i cinerē fuissent
r̃dacta p̃ticula vestis eius quā
crux occupauit̃ integra intra

De miraculis

faucillas est repta. Et miāti sūt
omnestatam sancte crucis vir
tutē vbiq̃ dilatantes. Simile
miāculū in alio loco cōtigit: sic
audiui a magistro Jobāne de
cano Aquis. **Ca. xxxij.**

Retulit mibi a aliud de vir
tute crucis miāculū. Ma
trona inq̃t quedā cruce suscep
tā p̃mo circūligauit. sicq̃ su
per asserē iuxta p̃ropū in quo
ignis vtrūq̃ fil̃ ponēs abesset
Casu p̃mo qd̃ verius est dei nu
tu. p̃mū eū; cruce in carbones
lapsū est. Post modicū femina
reūsa. cum repositū; quereret.
nec inuenir̃: tristis de cruce ig
nem perscrutata est. Et ecce po
mum vidit in carbonē redactū
zonam vero leuauit intactam.
Qd̃ p̃ magno miāculo repu
tans. p̃dco Jobāñ recitauit
Apollonius Satis est miā
bile. q̃ idē; elementum eodem
momēto sic in re diuersa natu
ram suam mutauit. **Cesari**
us. Hoc fieri pro diuersitate
meritorū quibusdā tibi p̃dā
exēplis. **Ca. xxxij.**

Gerbūg⁹ scolasticus Eū
nenf nup̃ veniens de stu
dio Pāsiēsi historiā retulit sa
tis miābile r̃ccioi tpe illā asse
rēs gestā familiā inq̃t cui⁹ dā vi
ri nobil̃ atq̃ potētis de frācia

meretrix speciosa seqbatur **C**ū
qua eūz multi indifferēter pec
carēt. Clericus quidā religio
sus eiusdē nobilis capellanus
de subūsiōe familie dolēs. domi
nū hīs verbis allocutus est di
cēs. Omnis pene familia vestrī
mētrici huius cōtubermio cor
rūpitur quorū peccata omnia de
us de manu v̄ra req̄ret. **E**t hęc
sciat nobilitas v̄ra. q̄ meo ser
uitio carebitis si nō fuerit amo
ta. **M**ox illa vocat̄ verba ei sa
cerdotis intimatur ad q̄ sic r̄n
dit. Dñe ex inuidia loquitur
hec. Quia voluptati eius cōsen
tire nolui idcirco me p̄seq̄tur.
Illo r̄ndente. mentiris. **V**ir ei
castus est. **I**lla mox s̄būm̄xit.
Ego celerius fatiāws experiri
veritatē. **S**tati accēdes ad cle
ricū sub forma penitētis. lacri
mis p̄fusa. **P**ost fictā cōfessio
nē adiecit. Dñe tam vehemen
ter. de p̄sona v̄stra tēptata suz
misi mihi cōsentiendo ignē a vo
bis succensū extinguat̄is. viuē
nō potero. **A**d quod verbū cū
se vir iustus signasset. eamqz
illa hora verb̄ quibus poterat
submouisset. sequēti dei iterūz
venit. verba iā dicta repetiuit.
hoc etiā adh̄ciens **S**i nō feci
tis qd̄ postulo. ecce meipsā in
terfūq. **S**uo audito. cū pluī

mū timēt. nec tamē aliquo mō
libidini cōsentire p̄poneret r̄n
dit. **E**cce tali die tali in loco. si
volueris tecū dormiā: dūmodo
te nō interfecis. **S**ic illa leto
animo recedens dñm suū mox
adh̄t: et qz capellan⁹ suus sibi
talīa ac talīa p̄mīssisset. pro ca
cibus verbis indicauit. **I**nteri
clericus scolari suo p̄cepit: vt
in designato loco lectū ex lignis
planis oponeret. ligna arida
cū stramine subijceret. **D**einde
linthamē decenter super tēde
ret. **Q**uā factū est. **D**ie vero
statuto venit clericus. venit et
mulier h̄ cleric⁹ stipula prius
succēsa. lectūz ascendit. illā vt
simul ascēderet vocauit. **Q**ue
flāma ex om̄i pte cernēs exsur
gere retro cessit. crebriusqz vo
cata: ad tā horrendos āplexus
venire recusauit. **C**leicus vero
dei adiutus gratia. nō alit̄ sen
sit illū ignem. q̄ ventum rois
flantē. nec est adust⁹ capillus
eius. neqz vestimēta eius in ali
quo sūt lesa. **Q**uā vt misera illa
vidit territa: et ad horā de tam
grādi miraculo cōpūcta. tā do
minio suo q̄ ceteris publice cō
fessa est. qz sanctū virum sine
causa ex solo rancore et inuidia
obuindictam p̄misse accusati
onīs infamasset. **I**pse vero vir

venerabilis non ingratus deo
ad ordinem se transtulit predi-
catorum.

Capitulum. xxxv.

Referre solus dominus Bernardus de Lippa quoniam
abbas nunc episcopus in Luonia quod
dam miraculum iam dictum miracu-
lo per se contrarium. Eloum inquit
piscatorem in episcopatu traiectionis
qui cum quadam femina multo tem-
pore fuerat fornicatus. Et quod eius
peccatum nimis erat notorium tem-
pore quodam in synodo imminere
ti accusari timens dicebat intra-
se. Quid nunc facies miser? Si
hac in synodo de fornicatione
accusatus fueris et confessus illam
in matrimonio mox ducere co-
geris. Si autem negaueris candenti
ferro convictus amplius ofunde-
ris. Statimque ad sacerdotem veni-
ens magis ut post patuit timore
pene quam amore iustitie peccatum
confessus est consilium quesivit et
inuenit. Si habes inquit sacerdos
firmum propositum nunquam peccandi
cum illa candens ferrum secure po-
teris portare ipsumque peccatum ne-
gare. Spero autem quod virtus confes-
sionis liberabit te. Quod ita factum
est cunctis stupentibus quibus for-
nicatio innotueat. Ecce hic ignis
dei potentia sicut in superioribus
exemplis contra naturam vim suam

restrinxit. Et sicut in subsequenti-
bus audies mirabilius contra na-
turam incedit. Quid plura?
Absolvitur homo. Post dies plu-
rimos cum alio piscatore officij
sui causa in flumine navigans:
cum domum predictae mulieris vi-
dissent ait alter alteri. Valde
miror et multi mecum: quare te in
synodo non inusserit ferrum cum tam
manifestum fuisset tuum peccatum.
Ille de gratia sibi collata indig-
ne glorias. eo quod iam volunta-
tem fornicandi cum illa concepisset
manu aquam fluminis seu flumi-
nis percussit et ait. Ecce tamen mihi
nocuit ignis ille. Mira dei iusti-
tia. Qui misericorditer penitentem
custodiunt: iuste et miraculose
nimis puniunt recidivantes. Mox
ut aquam tetigit: candens ei fer-
rum aqua fuit. Quam statim cum clamo-
re valido retrahens pelle dimisit
in aqua omnia circa se gesta solio
referens sera ductus est peniten-
tia. Non discordat ab hoc mi-
raculo: quod monachus no-
ster Lambertus recitare soli-
tus est.

Capitulum. xxxvi.

Rusticus quidam contra
alium habens inimicitias
quidam maligno homini de ordi-
natores quales multi sunt pecunias
dedit ut domum illius incederet.

Qua; sibi specie religionis intra
uit a tempore conuenienti succedit
Immo; miserimus hospitali
tatis. Postq; fuisse reedificata
accepto pto r nouauit icediū
Turbatus homo repete ones
de quibus suspitione habuit:
accusauit qui per candes ferru
se expurgauerunt. Denuo dom9
incepsa reedificata est a ferrum
ide in agulu eius plectu. Quid
plura? Venit rursum pseudo vi
ator ille antiq corrupt9 auari
tia huane satis suscept9 cu fer
ru; dem vidiss9 a quis eius
vhus eet interrogass9. Rndit il
le. Nescio quis domu hac en al
tera vice succedit a cu de qbus
dam habuiss9; suspiconē can
des illud portauerunt h nō sunt
exusti. Tūc ille Ad aliquos v
sus poss9 ouerti. Qd cu; nutu
dei leuass9; sic in manu adust9
est ut cu clamore illud iactar9;
Quod vbi pat' failias vidit in
cediariū pvestē tenēs exclama
uit. Vere tu re9 es. Mor ad iu
dice ductus culpā vell; nollet
confessus est sicq; pena rotali
damnatus. Multa em huūf
modi miracula inuenies in dis
tictione ofessionis. Vnde hīs
omissis. Videam9 quid deus
miraculoz opatus est in aere.
Q; vtro ipse dei filius Ihesus

visus sit in nubib9 celi non ta
mē in maiestate s9 in humilita
te exemplis vris tibi potero de
mōstrare. Ca. xxxvij.

Oliverus scolastic9.
cui9 verbis hic vtor cru
ce pdicaret in frisia in diocesi
Mōsteriēsi villa Bedia mēse
Maio scia sexta añ pētecostes
sicut alibi me dixisse memi tri
plex forma. Crucis apparuit i
aere vna candida versus aqlo
ne; Alia versus meridie eiusde
coloris a srematis. Tertia me
dio coloē colorata hēns crucis
patibulu a formā hominis i ea
suspensā eleuati brachijs ex
tensis cu infirione in manib9
a pedibus a capite inclinato.
Nec media fuit int' alias duas
in quib9 non erat effigies hu
mani corporis. Ca. xxxviij.

Alia vice in alio loco i vil
la frisie Soter' busen
tpe predictę pditionis crucis
apparuit iuxta solē vna crux ce
rulei coloris. Ca. xxxix.

Tertia fuit apparico in di
ocesi Traiectēsi in villa
Doteym vbi sanctus Bonifa
tius coronatus fuit martirio v
bi in diē martirij eiusde; cum
multa mīlia accessissent ad in
dictam stationē apparuit crux
alba et magna ac si trabs ex

inuerso tr̄bis artificialiter cō
posita fuiss̄. Hoc signū vidi?
om̄es. verba sunt p̄d̄c̄i Ol̄ueri
Mouebatur aut̄ paulatim aba
quilōe ad meridiē. Huic visi
on̄i int̄fuerūt dñs. H̄ericus ab
bas noster et v̄mād̄ mōch̄?
eius et ip̄i viderūt.

Capitulum. xl.

Retulit mihi quedam fe
mina religiosa hoc āno
q̄ modico tempe āte crucis p̄
dicacōnē. in villa q̄ Dellēdor̄p
dicatur nō multū distans a co
lōnia pt̄? solis occasum duas
cruces viderit in aere. vnā ma
iorem et alterā minorem q̄ pau
latim ab occidente mouebant̄
ad orientem. volens tanti m̄a
culi habere testes quosdā ad
uocauit qui et ip̄i viderunt.

Similes visiones memin̄ me
dixisse superius in distinctōne
octaua capitulo decimo septio
necnō decimo octauo. Primo de
duob; conuers̄ qui dominū vi
derunt in aere pendente; in cru
ce deinde de Rudolpho conūso
de lucka qui Christum vidit
crucifixū in aere et quindē eū
eo. Audi adhuc miraculum de
aere factum terribile valde.

Capitulum. xli.

Hoc āno in Saxonia nū
tres integra de aere cadēs

inter duo montana. multis t̄a
in corporibus q̄ in rebus fuit
damnosa. Tantis enim aquis
abundabat ut monasterium
in valle proxima sitū; puader̄
ut omnem in eo animā; viuen
tem ab homine vsq; ad pecus
extingueret. Officinas euerit
suppelectilem deuerit. seps de
struxit. Quinq; t̄m monachi
in turrim fugientes ex omib;
saluati sunt. Vocatur autē idē
monasterium v̄mēdenburg
est de ordine nigrozū. Deinde
idē torres intollerabilis impe
tu suo ciuitatem vicinam inua
dens cui? vocabulū; est Illere
similia ibi operatus est mala.
Om̄sq; eccl̄as necnō et om̄ia ci
uitatis hitacla violēter intrit
hoies atq; iumēta submersit.
Et q̄deo nō est cura de lobus
sed de hōmib;. Magnum atq;
mēoria dignū in suffocatis on
dere dignatus ē miraclm. Naz
oēs illi qui t̄nsacto diluuiō in
eccl̄is siue domib; reperiunt̄ in
ueo cādore m̄tebātur. Qui aut̄
in theatris siue in tabnis extin
cti eant carbōib; nigriores ap
paruerūt. Tali enim caractere
de? bonos distinguebat a ma
lis. Appolomius. Sicut in
hac plāga cōsidero. nō casu s̄
dei iusto iudicio flagellamur.

Cesarius. Hoc plenius nō ē
 poteris in diluuiō frīsie. i. quo
 āplius q̄ centū milia hominū
 siml extincta sunt. ac deinde ā
 no terco circa q̄dragintamilia
 Temp⁹ a causā eiusdē plage
 satis exp̄ssi i. distinctōne septi
 ma. ca. iij. **N**ouitius. Viden
 tur mibi diluuiā hēc p̄tulaia
 celerē iudicis aduentū p̄nun
 ciare. **M**onachus. Vex ē.
 q̄ eod̄ tempe impletū pro pte
 est qd̄ ip̄e p̄misit dicens Eit in
 terris p̄ssura gentiū; p̄ confusi
 one sonitus maris a fluctuū;
 arefcentibus hominib; p̄ timo
 re. Nam sic mibi retulit abbs
 sancti Bernardi timor tātus
 erat in frīsia. ut singuli singul
 momētis mortem suā expecta
 rēt. 7 q̄i arefcerēt p̄ expectacō
 ne. In qua tanta facta ē p̄ssura
 populorū ut multi frisonū pui
 cias peterēt alienas. **N**oui
 tius. Ego ista nūc tempis itel
 lexi. **M**onachus. Ex quo lo
 qui cepi de aq̄s oñdere tibi vo
 lo quāta deus miracula etiā no
 stris tempib; opatus est in
 illis. **Ca. xliij.**

Odefrid⁹ magister noui
 tiorū nostrorū an̄ conūsi
 onē prochiā quandā rege
 bat. Hic cū die quadā puerū
 baptisari. De cuius latē pende

bat caro miri horrois. mox ut
 infante; in nomine scē Trinita
 tis tribus vicib; immerfū extē
 it. monstruo sum illd̄ apostema
 nus q̄ comparuit. Quo viso hñ
 qui aderāt glorificauerūt deū.
 baptismi virtutē ubiq; predi
 cantes. **Ca. xliij.**

Quando p̄tis nostris exi
 gētibus in obfidiōe. Da
 miate xpian⁹ exercitus ex pte
 dat⁹ ē in mā⁹ sarracenorū: ep̄s
 beluacens⁹ duct⁹ est in babilo
 nē captiuus. a cū eo multi. Cū
 q; satis hūane a soldano tra
 ctaretur femina q̄da; pagana
 ciuis Babilonica filiū; sic hā
 bebāt infirmū ut nulla spes vi
 te eēt in illo. Nocte quadā oñ
 sum ē ei in somis. ut si predcūs
 ep̄s illū baptisari. mox oēm
 corporis sospitatē recupari. Illa
 sollicita de filio. mātē cū familia
 ac penitibus ad ep̄m venīt. qd̄
 derit exposuit. baptisai illū hu
 militer petiuit. a optinuit. Sic
 retulit. Dēricus miles de olme
 ne q̄ p̄ns eāt. Baptisteriū pa
 gam circūsteterūt a riserūt. q̄
 rū risus versus ē in admiracōe;
 Na; adolescens qui despatus i
 trauit baptisatus sanissim⁹ exi
 uit. Spero q̄ hodie in fide xpī
 pseueret a forte alij ei⁹ exēplo
 crediderūt. Sed qd̄ baptismi

virtutē in alijs cōmendo: cū illa
illā mirabiliter satis expt⁹sim
in memetipso. **Ca. xliij.**

Quoniam adhuc scolari⁹ par
uulus tēpore quodā la
borarem in acutis et semel ac se
cūdo p⁹ crīsim reciduiassem cō
tigit vt pūella quedam paga
na quā mater tera mea pēcūa
cōparauerat baptisaretur. Ha
bebat enī circa decē annos eta
tis. Suasus est matri mee. vt
eodem līthexamine quō illa de
baptismo exierat adhuc madi
do me inuolueret. et sciret grati
am sanitatis celerius secutura;
Quod cū factū fuisset. attactu illi⁹
aque sacratissime: mox in sudo
rē erupit et conualuit. Licet enī
baptism⁹ medicina sit anime
multū tñ illi⁹ virtute sanitatē
corpū; cōsecuti sunt sicut legit⁹
de Trāquilino et Chzomacio
vrbis prefecto. **Capitulum.**
Vellē aliquod audire miracu
lū: in aquis simplicibus factū
quib⁹ nec cōsecratio nec sacri
crīsmatis infusio tribuit virtu
tem. **C**esarius Prius tibi ad
huc vnū referā de baptismo cu
ius virtutē amplius etiam in
re aduersa cognosces.

Capitulum. xlv.

Empē quodam quīdā;
scolares sacerdotum mo

re imitātes in quodā flumine
canē s⁹ inuocōe trīnī nomīnis
baptisauerūt. Canis vero vtu
tē tāti nomīnis sustinere non
valens. mox ill⁹ videntibus v
sus est in rabiem. Pueris vero
eo q⁹ genus illud insamissimū
sit peperit sciens nō malicia s⁹
ex stulticia sacramento scām inu
riā. De aq⁹s vō simplicib⁹ hīs
exēplū superi⁹ capitulo tricēsi
mo quinto. De piscatore que;
aqua exussit. Dabes etiā exem
plum aliud in distinctōe terci
ade homīne peccatore ob cui⁹
vicia mare intumuit et post cō
fessionē trāquillū factū ē. Si
mīle tibi nūc rēitabo de quo sa
tis miraberis.

Capitulum. xlvj.

In prima expediciōe Ihe
ro solimitana Richard⁹
rex Anglorum cum multitudi
ne peregrinorum copijsq; ma
ximis trāsfretauit. Die quādā
circa crepusculum orta est in
mari tempestas validissima
ita vt naues procellis concus
se et vi ventorum impulse mor
tem omnibus intentarent. Rex
vero sicut et ceteri mortem an
te oculos habens: tota illa no
cte clamauit. O quando erit
tempus: in quo grisei mōchi
surgē solēt ad laudādum deū

Tāta enī bona illis feci. vt nō dubitez qñ mox vt ceperint p me orare dñs nos respicere de beat. Mira fides regis. Dñs vero qui dicit. Si habueritis fidez sicut grñū synapis dicetis huic mōti trāsi hinc et transiet: euidentī miraculo fide iam dicti regis remūerauit. Nā circa octauā horā noctis tempe matutinali monachozū surgentū: dñs orōmibus excitatus et ipse per potentia; confurgēs: impauit ventis et mari: et facta est tranquillitas magna. ita vt omēs de tā subita maris immutacōe mirarētur. Reuerfus vero idem rex grā eiusdē miraculi amplius ordinē honorauit. Quasidā domus elemosinis ditando. de nouo alias extruendo. Nec de miraculis aquarū dicta sufficiant. quia ad miracula terre festino.

Ca. xlvij.

Quod dñs in euangelio dicit. Surgēt gēs contra gentē: et regnū aduersus regnū et terremotus magni erunt p loca et pestilentie et fames. et roresq; de celo et signa magna. Licet de hīs aliqua dixerim exēpla supradā nunc plura. Nostris tempib; gens sarracenorum quē salatinus rege syrie suz

pexit contra gentē Christianorum a quo capta est Iherusalem cū terra sancta. Cōtra quā gentem pfidā tres vidimus expeditiones maximas fidelū. Prima fuit sub Frederico imperatore. Secūda sub Henrico filio eius. Tercia sub Frederico q̄ hodie impat. Nostris inq; temporibus. gens latinorū surrexit cōtra grecos illoz pfidia prouocata. cepitq; ostantinopolim et magnā ptem grecie. Circa eadem tempa manifestari cepit hereses albienū. Unde zelo fidei oturbate sūt gentes Catholicorū et inclinata sūt regna. vt pote frācie: et Hyspanie ad illius destructionē. h̄ nondū est finis. Vt enim taceā de regnīs gentiū infidelū. quanta fuerit bella inter regna fidelia vt regna francoz aduersū regnum angloz inter regnū; alemanie contra galloz regnū: nouimus omēs. Quēdā etiā gens anno p̄terito intriuit regna rutenorū et totā ibidē gentē vnā deleuit. De qua nobis nō ostat que sit. vñ veniat. vel quo tendat. De pestilētis et fame legimus satis nō in libris. h̄ in p̄ssuris nostris. Post mortē predicti Henrici impatoris. tāta fames erat. vt maldru; filiginis

Sicut patet

in Alemaniā macta Coloniē
 hū a in quibusdā prouincijs
 decē octo solidis venederetur
 et ex magnitudine famis ip̄lus
 innumerabilis extingueretur. De
 tremotib⁹ p loca noua et mag
 na tibi referaz miracula.

Capitulū. xlviij.

Nam p̄nti q̄ est. M. cc. xxiij.
 ab incarnacōne dñi. sicut nar
 rant q̄dam de eisdē ptibus ve
 niētes. Due ciuitates in cyp̄o
 a terremotu corruerūt. In vna
 vero illarū dū episcopus in al
 tari staret missamq; celebrāz
 ecclesia tremescā cecidit et taz
 ipsum q̄ reliquū populū ex
 tinxit.

Ca. xlix.

Naduentu domini heretici me
 diolanēses hereticis q̄ erant in
 Buxa mltā plaustra cū victu
 alibus tñsmiserūt. In ipsa vero
 die natiuitatis dñi duz cōiua
 rent dñs terraz ocussit et cadē
 tibus edificijs plusq; duodeci
 milia hominū; extinxit. Alij fu
 giētes in campū euz audirent
 clamores morientū nō fuerūt
 auri redire in ciuitatez ad illo
 rum succursū. Mediolanēses
 vero ciuitatē suā deserentes
 plusq; p octo dies in tētozijs
 habitabāt timore eius de; ter
 remotus. In p̄gamo. in cumis
 in venetia. in cipro. in papho.

et in alijs mltis prouincijs at
 q; ciuitatib⁹ eodem tempe mlt
 tos terruerūt terremot⁹. Nec
 mirū. Tot turrez. tot edificia
 corruerūt. vt n̄hil aliud nisi fi
 nis mūdi videre ē instare. Qd
 a seculo est inauditū sicut i ca
 pite ieiunij magister Oliuer⁹
 p̄dicauit. Colonie duo mōtes
 in papho habentes int̄ se stag
 num coierūt ita vt efficeretur
 mōs vnus dñs vero terre duz
 p montē aque viam p̄pararet
 cū tantavi erupit vt obuiātia
 queq; deleter.

Capitulū. l.

PAruo interuallo post iā
 dictū terremotū. id est
 tertio. Id⁹ ianuarij factus est
 Colonie circa nou⁹ tremo
 tus tam valid⁹ vt pietes edi
 ficiozū concussi ruina minaren
 tur. Eadē hora abbas n̄r in mō
 te sancte waltburgis. erat eni
 ante ortum solis missam cele
 brans sic cōcussus est vt ex eo
 dem motu ecclesiā lapsuraz et
 altaē cui astatat a terra deglu
 tiendū; esse formidaret. Deim
 de circa tempus duarum ebdo
 madarum aquēses alium ter
 remotū senserunt. venti etiā
 tā validissimi hīs tempibus
 vt nōsti fuerunt vt non modi
 cum nobis timorē incuterent.

In hoc eodē anno de quo nūc loquimur cōtingerūt duo mīaculā sup̄dicta. scilicet oragratio tlexatri. et casus nubis abates capitulo vicesimo octauo. et capitulo quadagesimo sc̄do. Capitulum li.

In hac septimanavigile cuiusdā castri Comit̄s de monte. sicut veraciter audi in oīra celū respicientes viderēt celū apiri. ignemq; de ipso exire. Qui ad aerē inferiōres descendēs ad diuersa loca terribilit̄ satis ac mirabiliter mouebatur alicui⁹ magne rei se portentiōndēs. **A**pollom⁹ Satis me terret hōr oratio. **C**esarius. Adhuc habeo qd̄ tibi dicā de miraculis terre. ca. lii.

In dioceſi Treuerēſi villa cui⁹ nomē est Vuanebach iux̄ eccl̄ia; eiusdē ville duo homines in argētū fodina laborabāt. vnus inferi⁹. alt̄ vero ſuperi⁹ in margine foſſe. Interi laterib⁹ foſſe collapſ. homo q̄ in fundo erat molib⁹ terre atq; petraz obruit̄. ſup̄ior vero euz ill̄ cadēs ſic oīritus eſt. ut tercia die moreretur. **V**rox autē obruti putāſ eū defūctū: miſſa; p̄ eius animā celebrari fecit Et q̄ paup̄cula erat nec ſufficere potuit ad celebratiōes miſſarū

ſingul̄ diebus in eccl̄ia corā; altari pro remedio anime eius tibus incendit: trib⁹ tm̄ dieb⁹ neglectis. **R**ō cū feciſſ p̄ anum integrū: homines luc̄ cā purga receperunt fodinā. **C**ūq; inſtrumentis ſuis obruto p̄p̄inquaſ ſet: clamauit ille. **P**arcite. parcite. **M**aſſam ſic optenti⁹ reſp̄cite ut non obruatis me. **I**lli p̄mū putātes fantaſma eē. cū vocem eius ognouiſſent fecerūt ut poſtulauerat. **R**udat⁹ autē cū interrogatus fuiſſ quomō in tāto tpe viue potuiſſ r̄ndit. **S**ingul̄ dieb⁹ tali hora diei quodā odore aromatico ita ſufficienter reſectus ſum. ut tota illa die vſq; ad eādē horā neq; māducare neq; bibere delectarer. **I**n hoc toto āno p̄ tres tm̄ dies eodē carui. et tūc fame penitus mortuus fui. **N**on tm̄ exp̄mere potuit virtutē vel cām ei⁹ dem odoris. **V**rox eius de hoc requiſita: mox intellexit quod p̄ animā eius fecerit ut predictū eſt oīb⁹ expoſuit. **A**pollomius. **S**i ſpiritalia aiabus impenſa ſic proſunt corpib⁹ puto q̄ ill̄ in penīs pōitis multū poſſunt p̄deſſe. **C**esari⁹. **D**e hoc ſatis audies in ſequentibus. **Q**uantū enim p̄deſt humilib⁹ in ſacramētis eccleſie

fides et deuotio: tñ stultis ac su-
pbiis eorū sacramētorū obest
irrisio. **Ca. liij.**

Retulit mihi abbas The-
odericus noster mōch⁹
quondā comes in Viueda rē
satis mirabilē. Notū inquit in
cōfluēcia carmīficem quendā
homīnē: in officio suo probū
satis nomen illius exprimēs
hic cum tēpore quodam. terci
a feria ante cineres totam pe-
ne noctē in commessacionibus
expēdisset. Mane quasi ad ab-
luendas carnes. cum quodā
suo collega tabernā intrauit.
Cunq; ad officiū misse pul-
saretur. et fideles ad ecclesiaz
cōfluerent necnō ex eadem ta-
berna. iāq; solib⁹ duo illic re-
manentes potarēt ait alt⁹ car-
mīfici Certe modo diu nīm⁹ ex-
pectamus eam⁹ ergo ad ec-
clesiam propter sacros cinēs
Cui ille mīsteriū cinerum irri-
dendo rñdit. Sed Ego tibi da-
bo cineres. et tu mihi Tollēsq;
cineres de lare iactauit super
caput eius. Et ecce mox pena
irrisiōis sbleuta est. Na; sta-
tim circa caput et faciem tantū
sensit puluerem ac si folli-
bus eisufflarētur. Cunq; territ⁹
exclamaret. tantū ore cineris
haussit vt pene suffocatus fu-

isset. Accurrerūt mlti. plagas
tam mirabiles videntes. Du-
ctus est in proximam insulam
in qua nō puluis s; gramen e-
rat. sed mibile ei profuit. In rbe
noī pomerio. in solario neq;
in aliquo loco a turbine cinerū
se defendere potuit a quibus
tandem suffocatus: penam irri-
sionis soluit. Ecce homo de q;
supradictum est deuo cōmīs grā-
tia eciam sub terra viuere potu-
it. hunc in aere iā dicta culpa
suffocauit. Duo nūc subijciā
miracula. Primum meruit vir-
tus humilitatis. Sequens vir-
t⁹ castitatis. **Ca. liij.**

Insardus cuius memini
in distinctione quarta
capit⁹ q̄to. oūsus fuit. Vemē-
ro de. Die cū cēt hō bñ nat⁹ vt
p humilitatē apli⁹ mereret por-
cos monasterij pascē nō despe-
xit. pmo p̄cib⁹ idē officiū opti-
nuit. Die qdā cū iux nem⁹ gre-
gē porcorū pauerit. Vidit ibi
duas arbores q; de vno trūco
pcesserāt Cui cū vna placuiss⁹
Dixiss⁹q; in corde suo de q; p̄co-
nea eēt hxc arbor ad alucos por-
corū. mox cecidit ac si secui fue-
cisa fuiss⁹. Ecce n̄ orāti s; cogitā-
ti lignū obediuit hxc de humili-
tate. Audi aliud miraculum de
castitate. **Ca. lvi**

Hardus nouicius nri sic
ipse mibi retulit bz mat-
teraz nomine Iutta q ante con-
uersionem licet corpe fuisset casta
gestibus tñ nimis ondebatur
leuis ac lasciuia. Erat em nubil
hæc cū die quadā cū sororibus
luderet: german⁹ eius magne
grauitatis clericus affuit. Qui
dolens de sororis leuitate filicē
solidissimū de flumine tulit et
ait. Pri⁹ scindet lap⁹ iste in ma-
nu mea. q soror mea Iutta sta-
bil fiat. ac mom al. Deus vero
ut onder; hominē n eē iudicā-
fm faciē. mox sylicez in manu
eius scidit. Qd vbi illa cōpit
tu; verbo fr̄is. tñ miraculo lapi-
dis cōpūcta. nuptijs ac sclo
valedixit. et in clauetro scimoi
aliū cui vocabulū est bethbue
religionis habitū suscepit. cū
lapidem vsq; hodie in testiom-
um castitatis atq; conuersionis sue
restituas. Dec dicta sūt de elem-
tis. Placet nūc audire aliquid
miraculosi de hīs que in illis
mouentur auib; sc; piscib; ai-
malib; ac reptilib; Appol-
loni⁹. Placet Cesarius. Qd
ductur⁹ sum vtz scriptū sit an-
nō ignoro. ego em illud nō di-
dici ex leone sed ex cuiusdā vi-
ri religiosi relacōne.

Capitulū. lvi.

Matrona qdam btm Thō
mā cātuariēse; plurimuz
diligēs. assiduū infirmitatib;
laborabat. et cū doloribus age-
retur. eūdem martirē hīs verb
inuocabat. Scē inqt Thō ad-
iuua me. Hæbat autē nescio
cui⁹ genēis auiculam q ex assi-
duitate audiendi eandē; abso-
lute satis pferre didicerat orō-
nem. Die quadā mīlius ex do-
mūclam eam videns. rapuit et
auolauit. In ipso raptu dū vn-
guib; illius auis pmetur cun-
ctis q aderāt audientib; clama-
uit de aere. Scē Thoma adiu-
ua me. Et aut mirabil de⁹ mar-
tiris sui merita glorioſa demō-
straret. mīlūo ut auicla; dimitt-
tēt pcepit. Que statū cū multa
alacritate rediit ad dñam et il-
le rapine sue penā luens mortui
us cecidit in terrā. Appollōi⁹
Quidē q sanct⁹ succurrit pe-
clitanti auicle et nō egrotanti
famule. Cesarius. Quia il-
la aliā vitam nō habebat quā
ista expectabat. Voluit etiam
ei ondere q dilacō curacōis ei⁹
nō foret ex impotētia. h ex pui-
dentia q virtus in infirmitate pfi-
citur. Audi aliud miraculū.

Miles qdaz An Ca. lviij
selm⁹ noie de villa lifere
columbas plurimas nutrire

solebat. dcm ē ei qz grauit̃ nu
triēdo illas peccar; eoqz lata et
gnaria lederēt priōz. **D**ie qdā
eis ad comedēdū annonā pñci
ens cū oēs eēnt in vnū corā eo
cōgregate. clara voce cūctis q
aderāt audiētib; dicebat **V**os
colūbe. si dei voluntas est. ut pe
nes me hītetis: manete. sin aut̃
p̃cipio vobis in eius nomine.
ut statim recedatis. **A**d qd̃ ver
bū mox oēs colūbe siml̃ se leuā
tes. siml̃ auolauerūt. neqz vlti
reuerse sunt ad illa domicilia.

Appollom? Quo ibi manē
potuerūt cō voluntatē dīnā?

Cesari? Nō fuit dei volūtas
ut miles easde; colūbas nutri
ret. nō tam cō dī voluntatem
ibi eē poterant. voluntas dei po
tentia eius ē. vnde in psalmo
Omnia quecūqz voluit dō. fecit
in celo et in terra ac. **P**utas deo
placere cu; nisi accipitres. gru
es et cetera hīnōi aues ad leui
tates nutriūt? **A**bhit **P**ossunt
tamē aliq̃ ut puta cycomie ad
necessitates a religiof̃ nutriri
siue hospitari. **D**e quib; prop
ter occasionē miraculū; tibi re
citabo.

Capitulum. lviij.

Aud Cistercium vbi ca
put ē ordinis nri. plime
lūdicat cycomie. **S**d iōp a fra

trib; religiof̃ p̃mittitur qz p il
las nō solum mōsteriū h̃ oīa
in circuitu loca ab immūdis v
mibus mundatur. **H**ymene ap
p̃inquate recedūt et tpe certo
rēdūt. **D**ie quadā cū acies suas
ordinassent ad pegrinādū ne
hospitalitatis cōcesse imēores
eē viderētur. **C**ouētum q̃ eadē
hora i agro laborabat p̃tētes
cūqz crebrius crucillādo circū
uolante. oīs in ammiracōe; v
teit ignorātes qd̃ p̃terēt. **A**d
quos priōz. **P**uto qz licētia; pe
tāt recedēdi. **E**leuāsqz manum
bñdixit eis. **M**ox mix imodū
cū multa alacritate fil̃ auolan
tes mōchis exētib; in viā q̃ re
gularē bñd cōnē accipe siue ex
pectare p̃uipendunt magnā;
verecūdiā incusserūt. **A**ppol
lom? **Q**uid dicturi sunt homi
nes racōnales dei dono ingrati
cu; audierūt colūbas obedire
cycomias regatari. **C**esari
us. **N**oc ē qd̃ dominus p̃ Iherē
miam prop̃hetā populo suo is
rahel impropat dicēs. **T**urtur
et hyrūdo. et cycomia. custodie
runt tempus aduētus sui. **P**o
pulus autē; meus non cogno
uit iudiciū domini dei sui.

Appollom? **V**bi habitāt
aves iste i hyemē? **C**esari?
In locis vtiqz calidis. ca. lix

Sicut mihi retulit quidā sacerdos: pater aliq̄s familiās plurimos habēs mīdos hirūdmū in domo sua. hoc ip̄sū de quo tu q̄ris discere deſiderans: vna; ex eis cepit cartulā q̄ verba hęc continentē. **O** hyrūdō. Vbi habitas in hyeme: p̄dicius alligās abire p̄mīsit. **S**uebat enī exp̄mēto: q̄ sem̄ p̄ loca nec nō a habitacula solita repeterēt. **I**lla cū ceteris in **A**siā veniens in domo cuiusdā Petri nidificauit. In cui⁹ p̄de cū propter egressus vel ingressus cotidianos p̄dicta; cartulam otemplaretur. scire volēs q̄d esset auē cepit cartulam legīt: a amouit alteramq̄ annēdēs tali modo interrogatōmī mīdit. In Asia: in domo Petri. **Q**uā sup̄dictus pater familiās in reuisione hyrūdmīs sue didicisset. **H**istoriā hanc p̄ miraculo multis recitauit. **D**e cyconijs v̄ro multa admiratiōe digna recitare tibi possem si n̄ ad altiora festinarē. **M**asculi suas feminas valde zelāt adulterīa grauissime vindicāt. **H**abent tñ f̄ievnū remediū satis miraculosū. **S**i ante aduentū suū oparis aq̄s se immergere potuerit: culpā adulterij ille mī me cognoscit: siq̄q; penā; mox

tis euadit.

Ca. lx.

Pecunia cuiusdā militis sicut a quodā religioso viro veraciter audiui mīdus erat cyconiarū; maris scilicet a femine. **I**lla ab sēte masculo adulteriū admittens frequēter paludē que domui primā erat se imersit. **Q**uā cū miles notass̄: causā scire volens. fossa; sepib⁹ opiri precepit. **Q**uid plura? **C**ū illa admissio scelere solitā aqua; peteret. nec ei ingressus pateret. inter mas venit crimē agnouit adulterā rostro impetiuit. **A**d cuius interfectōem cū solus n̄ sufficeret. cū furore auolās: ex post horā rediēs multis sibi cyconijs associatis in oculis om̄ium q̄ in curia aderant miserā interfecit. **N**ouit⁹. **P**uto istā zelotipiā aliq̄d in se cōtinere sacramētū. **M**ōchus. **N**ō putas. **S**epe enī in scripturis de⁹ auiibus se opat. **C**uius sponsa aīa fidelis est. **A**dulteriū v̄ro om̄ne peccatū mortale. q̄d ab illo sepat⁹ dyabolo coniungit. **A**qua baptism⁹ est vel p̄mitētia que semp̄ reiterat⁹ a culpa; abluūt ne de⁹ illā videat vel ognoscat ad v̄ndictā hīs dictis pro exēplo. etiā de piscib⁹ qui de eodē elemēto. i. aq̄ facti sūt aliq̄d tibi miraculosi recitabo.

Qonradus prepositus sancti Seuerini in Colonia etiam prepositus erat Xanctesis. Hic cum tempore quodam ad idem oppidum nauigaret et manus extrinsecus nauis in flumine lauaret. anulus aureus bonus valde ex eius digito labes cecidit in renu. Anno vero sequenti cum ad iam dictum oppidum iterum iret nauigio. circa eundem locum in quo anulum perdidit piscatores obuios habuit a quibus si aliquis haberent pisces captos inquiri precepit. Responderunt illi. Habemus elotum unum qui prepositum Xanctesi debetur quem vendere non audemus. Quibus cum diceret ecce prepositus presens est: pisces ei obtulerunt. Quem cum cocus exenterasset anulus prefatus in eius visceribus est repositus. Quem cum celare non posset nec vellet prepositum eum ostendit quem ille mox agnouit et non alio magno miraculo recepit.

Capitulum lxiij.

Sacerdos quidam et monachus de ordine migronum anno preterito retulit in de aquis et piscibus rem valde miraculosam. In prouincia inquit nostra sic hodie multi sunt testes tempe quodam omnes paludes et fluentia in sanguinem versa sunt. Quorum amaritudinem cum pisces sustinere non

possent relicti aquis arida perirent Anguille vero sepes ascendentes illisque inhxerentes sic sunt inuente. Multitudo autem piscium in aquis mortua est ad instar unius plage Egypti. Aliquid nunc subiunctum de animalibus et bestis que in terris gradiuntur quod miraculosum sit.

Capitulum lxiij.

Quoniam Wilhelmus novitius noster in prima expeditione Iherosolimitana rediit Romam causam ibi tunc recentem audiuit unde multi mirabantur. Bubulcus quidam bubalos iuxta vrbem paucos viginti annis et amplius die quadam cum non posset ab pascuntibus in agro dormiri quatuor ex eis convenientes fratres quasi ad colloquium coniungebant et post horam ad suum custodem currentes tum pedibus calcando tum cornibus ventitando eum in frustra diuidentes interfecerunt.

Capitulum lxiij.

Retulit nobis abbas Daniel de lupa rem satis mirabilem. In carpania inquit ubi scolasticus erat; scholaribus die quadam licentiatus fuerat ire ad filias. Qui in nemore lupi antrum reperiens catulos omnes eiecerunt. Quorum pedes unus bipennium sua amputauit

Quibus recedentibus lupa rediit
aut catulorum pedes precisos vi-
dit recedentes isecuta: solūmō
eū qui hoc egerat nimium furēs
improbit. Ille vō timens arbo-
re ascendit. Quem cū insequi nō
posset: cepit vnguibus circa ra-
dices fodere. Et cū sic nō pfece-
ret alios lupos aduocauit. In-
teri nūciantibus scolaribus ho-
mines de villa eū gladiis cus-
pidibus et bacul' ei in auxilium
venientes: lupos abegerunt. In me-
dio sui illū ducentes. Lupis iu-
tatis ad horā sequentibus et re-
dentibus illa sola pfeceuit: vi-
dicare se tētās multis conatibus.
Et cū eēnt proximi ville lupa
se piculo dans: in vltionem ca-
tulorum: armatorū custodias ir-
rupit et scolaris gule inhiens
p̄tinus extinxit. Que statim occi-
sa est. **A**pollonius. Satis mi-
ror quod scolare illū pre ceteris co-
gnoscere potuit. **C**esarius.
Multa huiusmodi fiūt dei iu-
dicio ex quibus sequitur. ca. lrv

Homo quidam iuxta Aq̄s
gēni tres habuit liberos
Eo vō tpe quo Philippus ibi
dem coronatus est multum p
uincia lupi videbant. Ex qui-
bus vnus dicti hominis infan-
tē extra domū repiens rapuit:
que collo suo inhiens filias

petiuit. Miles quidam cū per
viam equitās misertus infan-
tis post lupū cursitauit eūque vi-
uū et incolumē ex dentibus ei
ocussit. Non multo post idem
puer nescio quid dei iudicio a lupo
rapitur. p̄focatur et comeditur.
Habebat idem infans sororem
maiores se. quā cū die quadam
missa fuisset in agrū ad hauriē-
dum aquā de fonte. lupus mul-
tis videntibus ad illam cucur-
rit et antequā homines s̄buenire pos-
set puellā extinxerat itestia ei
deuorans. Sic homo ille duo-
bus liberis p̄uatus cū tempore
quodam guerrevorē cum sup-
pellectili sua in ciuitatē trāstu-
lisset tertiū puerū ad custodiam
domus sue quo ad usque reuēte-
tur dimisit. Quem reuersus nō
inuenit nec postea vidit. Veri-
simile est quod a lupo sic ceteri fu-
erit raptus atque suffocatus. Ex
quo loquimur de lupis referā ti-
bi de lupo quod nup̄ audiui vñ
satis mirabar. Ca. lrv.

Iuxta villā cuius nomen
excidit lupus puellā ad-
ultā inuasit: dentibus brachia
illi tenens. Quā cū secū traxe-
ret: quoties illa clamare cepit
clamante durius pressit et tace-
ti p̄cepit. Quod plura ducta ē
ab eo in filiam ad alium lupum

cui? gutturi os fuerat infirum
 Qui cu; nimis torquetur p os al
 teri? lupi man? puellei guttu
 re h?atis mittit a qua os qd
 iherat exhit. Sanat? vero
 mox cu suo collega puella ad
 villa p?az reduxit. **A**polloni
 us Ego queda iuuenēvidi q i
 ifancia a lupis fueat rapt? avf
 q; ad adolefcēciā educat? ita
 vt more lupoz sup man? a pe
 des currē sciretatq; vlulae. **C**
 Celsi? Nec de bestijs deā sint
 Nūc vero de vmb? aliq sbiun
 gā hicq; distinctionem ocludā
Capitulum. lxxij.
In carpaia villa dioce
 Coloiens cui? lupi? me
 mi: hō quida fueat de q mibi n
 ostat vtrū adhuc viuat rligi
 ofus h cec? Thoderic? noie
 o gno mto cāter. Nīc tpe qdā
 iuuetutis fue dū i agro tbulos
 aridos leuall? buffone; sb eis
 magnū offēdit. Qui cū se cōi
 eū i pedes suos posteoēs qh
 ad pugnā erexiss? ille irat? ar
 repto ligno vmez occidit. Mi
 rabile deū. Cū thoderic? nihil
 minim? suspicaretur vidit buf
 fonē extictu; sua isequi vestigi
 a. Quē cū denuo tñssodiss? et
 ml to ciēs ocremādo incineall?
 nō tamē pfect. Non fuit loc?
 adeo mūdus. adeo r mot? qui

ei ad dormiēdū cēt tut? Noct
 b? p clipeū timore illi? ad tē
 tē suspendebat. Cū tpe quodā
 equitar; cū quodā venatoe so
 cio suo ei; tāta mirabilia oq
 rēdo recitaēt. ecce vrmē eundē
 ille vidit caude eq ei? iher etē
 celeriusq; ad eū scādentē. Qui
 mox exclamauit Caue caue en
 dyabolus equum tuum ascen
 dit. Mox ille de filiēis occidit
 illuz. Alio itēdem tempore sedē
 te eo cū socijs suis cōspicatur
 sepe dūm vrmē i poste prox
 imi parietis. Ecce inquit Vbi
 dyabolus ille. Nunq; ab eo li
 berabz nisi se vidicauit. Mox
 q; mūdā cora sinebat vrmē
 accēdere. Quē cum momordis
 set. mordente; manu iactauit
 ipsumq; morsum celeri? raso
 rio ad hoc preparato absidēs
 longius proiecit. Mox miruz
 immo dū. ipsa precisura ob in
 fectionem veneni adistar pug
 ni intumuit a crepuit. Si c; q;
 liberat? est a vrmē illo immū
 dissimo. Postea idem Thoe
 dericus a quodam milite inno
 cēt exoculat? tāte effcū ē rligi
 ofitatis ut sp nudipēs icēdēt a
 sic līmia btōz aplon. Petri et
 Pauli nec non et sancti Jaco
 bi apud compostellam mul
 tis vicibus frequentaret.

Appolloni? Nunq̃ audiui talia. **C**esari? Sepe p̃ h̃mōi mōstra deus p̃ctōres punit ut nouerit quāta sit in futo. Vbi vermis nō moriet̃ a ignis nō extinguetur. vanis gulof. nec nō a luxurios. atq; imūdis pena ē prepata. De vanis ut fūt venatoēs iā dictū est. De luxurios exēplū habes in vita s̃acti Malachie. vbi hō luxuriosus p̃ Buffonē fugatus ē a seina r̃ligiosa. De gulof memini me dixisse in distinctōne q̃ta. ca. lxxvi. Vbi itestima gallinē ṽsa sunt in Buffonē. Referā tibi de hoc ecia recēs exemplū.

Berge diocef. **C**a. lxxviii. Coloniens̃ sacerdos q̃dā celebrat. Nō satis satis mirabilis a gule totus deditus. Nolo eum noiaē. spero q̃ adhuc vitā suā debeat emēdare. Nūc consuetudo ē tempe estiuo p̃t̃ icitām tagule tm̃ in phial̃ bibere id ē in cyphis vitreis. die quada; phialā suā ṽmo repletā tollēs cū nescio cui ad potandū illa; porriger̃. Bufō magn⁹ fundo icedit. De qua visioē valde terribi mirabatur. quō corp⁹ tam grāde intrare potuiss̃. cū eidem vasi. q̃s iferi⁹ diffundebat̃ ec̃t collū longū a exile nimis. Cū q; sacerdos nō poss̃ veruē eñ

tere neq; vas vell̃ frangere. in locū vnde illū tulerat reposuit a post horā reūsus nihil i eo repit. Nimir. liquor ille miraculose conūsus fucāt i vermē horridū. ut eius exemplo sacerdos abhorrēt eb̃tatē. **C**a. lxxix.

Non ē diu q̃ p̃ h̃mōi ṽz mē deus iudeos q̃ corpe et cultu omīno imūdi sint miraculose satis confudit. In villa p̃xi ma quē ṽntere noiat̃. tēpe quodā iudei illic cōmorātes in domo cuiusdā militis quā conduxerāt q̃sda; solēnitates celebrabāt. Cūq; altare p̃amis m̃ltis ac mundis opūissent. tēpe sacrificij vespertini fil̃ intrātes sacerdos ad altare accēdes post q̃ p̃anos reuoluit s̃b eis circa mediū altaris maximū Buffonē inuenit. Qui cū ex nimio horrore clamass̃: accurre iudei accurrent a p̃p̃iam. nec potuit latere visio tā mōstruosa. Ples ei milites a eoz vxores. ad spectaculū confluxerāt. q̃ in risum resoluti iudeoz ofusioem augmentauerūt. Per quos etiā recitatū est tūc tempis dño. **B**erardo abbati nrō a quō ego audiui. **A**ppolloni⁹. Satis delector in h̃mōi miacul q̃ fūt destructiua erroris at; vicōz a q̃ dā mēctina fidei at; virtutum.

Cesari⁹. Noueris etia; vr
mes venenatos aliqs habere vir
tutes naturales. **Ca. lxx.**

Retulit nobis Henricus
de foresto miles qdaz bo
nestus et virax re de serpente satis
mirabile. Satelles inqt qdaz
iuxta nos anno pterito vulne
ratus in latere a male sanatus
erupente sanie torqubatur. Die
qdā cum nudato latē sup trū
cū succise arboris se reclīnasset
ut sanies efflueret. obdormiuit
Interim serpens aduenit et vul
nus suxit. Expergefact⁹ ille ser
pente; excussit. Et licet territus
fuisse ppter venenū magnū tamē
mox sensit remediū. Suasum
ē ei ut denuo in eodē loco pdeco
mō colubro copiam fugendi da
ret forte sanitatē omnino recipe
ret. Qd ita factū ē. Sanissim⁹
vero effect⁹. in tntū a spēte ce
pit diligi. vt i aliq loco dormi
re nō possit qn ad ei⁹ lectū veni
t. Cui⁹ osortū hō abhorrēs pui
ciā mutat interīmq; p anū fere
dimidiū illū nō vidit. Reuēsi de
nuo serpens seqt^r. et cū nō possit i
traē ubi ille cubabat mane ante
ostium rept⁹ ē. Suasū ē ei vt mō
st occideret. Rndēte illo cuāto
rē meū nō occidā tādē ipotum
tate serpentis exaspatus occidit
illū. Sicq; ab eo liberatus est

Appollonius. Melior etia
serpens iste illo serpente de q di
ctum est in distinctioe sexta ca
pitulo vicesimo secūdo. **Mo**
chus. Ille pētī maxmū pūm
uit. Ad hoc enī creatus fuerat.
Quintum serpentes hōmib⁹ par
cāt duob; tibi pandā mira cul

Capitulum. lxxi.

Matrona qdā in flādrīa.
sicut nup audiui a wig
ro mōcho Vilaiensi. cū infante
pepissit. cū illi⁹ cor pūculū ser
pens maxm⁹ se opliceat. De
quo cū disputatū fuissit. quō fo
ret sine piclo infantis abstrahē
d⁹ osilio cuiusdā gladi⁹ super
eū positus ē. Ad cui⁹ frigida
tē coluber territ⁹ se erexit et ab
infante cecidit. Qui baptisat⁹
paucos supuixit dies. In orbi
ta eūdem serpentē matrona fer
tur bibisse.

Capitulum. lxxij.

Simile pene contigit in di
ocesi Traiectensi in villa
dulre. Nutrix alardi nouici⁹
nostri sicut ipē mibi retulit. cu
quadā die iuxta alueola apū
dormiret: ingens serpens p os
ventrem illius intrauit. Aduē
niente eius marito ut dormien
tem excitaret vidit caudā ad
mensuram digiti eiusdem ser
pentis adhuc in ore superesse

Quē cū retrahere nō posset illa
 euigilauit dicens. Valde inco-
 mode soporata sū. Et noluit ei
 maritus indicā qđ acciderat
 ne ex ipō timore morētur. Erat
 enim vicina ptui. Cui a matre
 osilio viri lac et dultia qđq; mi-
 nistrabant: vt serpens eisdem
 potatus q̄s ceret. In hora vero
 ptus mulier cū infante serpen-
 tē effudit. Quē cum vir extra-
 cto gladio expectass;: et ille si-
 cut est naturalit; prudēs ad fe-
 minā rediret: p̄occupatis eius
 itineribus occisus est. Adhuc
 eadē mulier viuit. Si omnia re-
 citare vellē que meis tempib;
 miraculose. quasi otr̄ solitum
 cursū nature facta sunt añ me
 tempus deficeret. q̄ copia di-
 cendorū. Inter; ista teneas. in
 hīs delecteris. qz ad ea q̄ ma-
 gis vtiliora sūt festino. Quia
 scriptū est de dō Memote mi-
 rabiliū eius que fecit. horz que
 dicta sunt recordem̄ dicētes cū
 ap̄lta. Tu es deus q̄ facis mi-
 rabilia solus. Non nobis dñe
 nō nob: s; nomini tuo da glo-
 riā. Nomē patris Christi est
 p̄ quē facta sunt omnia. Cui cū
 eodē patre et spiritu sancto ho-
 nor fit et impiū. p̄ omnia secula
 seculor. Amē.

Explicit decia distinctio.

Incipiūt capitula vñdē
 distinctionis.

Quid sit mors et vñ di-
 catur et de q̄tuor gene-
 rib; morientū. ca. p̄.

De morte Meinei sac̄dotis de
 claustro. ca. ij.

De morte Plenbardi sac̄ste
 eiusdē cenobij. ca. iij.

De morte figei mōchi. ca. iiii.

De morte adoleſcētis laici cui
 quo angeli cū moreret loque-
 bantur. ca. v.

De Opto ouerso q̄ moriens ce-
 lestē audiuit armoniā. ca. vi.

De conūso coco. qui audiuit
 angelos offitia exeq̄arū ople-
 re. ca. vii.

De morte fratris Hyldebran-
 di cui; animā in sp̄tie puei spe-
 tiosi conuētus candidator; de-
 ferebat. ca. viii.

De conuerso mortuo circa cui-
 ius corp; frat; wernerus cāde-
 las stare vidit. ca. ix.

De morte Herwici prioris.
 capitulū. x.

De morte Mengozi ouerſi q̄
 ad mandatum Bisilbi abba-
 tis reuixit. ca. xi.

Itē de morte Bozberti conūsi
 qui reuuiſcēs visa recitauit.
 capitulū. xij.

De finali otricōne sac̄dotis
 qñq; mīgrī monachi existēt.